

UGOTAVLJANJE DEJANSKEGA LASTNIKA STRANKE IN VPIS V REGISTER DEJANSKIH LASTNIKOV

1. Kdo je dejanski lastnik in kdo ga je dolžan ugotoviti

Dejanski lastnik je vsaka fizična oseba, ki je končni lastnik stranke ali jo nadzira ali kako drugače obvladuje, ali fizična oseba, v imenu katere se izvaja transakcija.

Določbe o ugotavljanju dejanskih lastnikov in njihovem vpisovanju v Register dejanskih lastnikov opredeljuje **Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 68/16, v nadaljevanju ZPPDFT-1)**. Pojem dejanskega lastnika ni enak pojmu pravnega lastnika. Ista oseba je lahko (in pogosto tudi bo tako) pravni in hkrati dejanski lastnik poslovnega subjekta, ni pa to nujno. Tako bo npr. v primerih posrednega lastništva kot dejanski lastnik ugotovljena fizična oseba, ki ni (neposredno) pravni lastnik deleža poslovnega subjekta. In obratno v primeru poslovnega deleža, ki znaša 25 % ali manj, imetnik le-tega, ki je pravni lastnik poslovnega deleža, ne bo zaveden kot dejanski lastnik (razen v primeru izpolnjevanja drugega kriterija za dejanskega lastnika).

Obveznost, da ugotovijo podatke o svojem dejanskem lastniku, imajo poslovni subjekti iz 35. in 36. člena ZPPDFT-1, to so gospodarski subjekti in subjekti, pri katerih ni možna udeležba pri upravljanju na podlagi deleža. **Izjemo** od te obveznosti predstavljajo samostojni podjetniki posamezniki, posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, enoosebne družbe z omejeno odgovornostjo, pri katerih je njen edini družbenik hkrati tudi njen edini zastopnik, neposredni in posredni proračunski uporabniki ter poslovne subjekti, ki so gospodarske družbe na organiziranem trgu, na katerem morajo v skladu z zakonodajo Evropske unije ali primerljivimi mednarodnimi standardi spoštovati zahtevo po razkritju, ki zagotavlja ustrezno preglednost informacij o lastništvu (npr. kotirajo na borzi). Vsem tem naštetim torej svojega dejanskega lastnika ni potrebno ugotoviti oziroma vpisati v register.

Obveznost ugotavljanja dejanskih lastnikov imajo v okviru pregleda stranke tudi zavezanci za izvajanje ukrepov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma iz 4. člena ZPPDFT-1.

V primeru **gospodarskih subjektov** se skladno s 35. členom ZPPDFT-1 kot dejanskega lastnika gospodarskega subjekta šteje vsaka fizična oseba, ki je **posredno ali neposredno imetnik zadostnega poslovnega deleža**, delnic, glasovalnih oziroma drugih pravic, na podlagi katerih je udeležena pri upravljanju gospodarskega subjekta, **ali** je posredno ali neposredno udeležena v kapitalu gospodarskega subjekta z zadostnim deležem **ali** ima obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev gospodarskega subjekta.

Pokazatelj *neposrednega* lastništva je lastništvo **več** kot 25 odstotkov poslovnega deleža, glasovalnih ali drugih pravic, na podlagi katerih je podana udeležba pri upravljanju pravne osebe, ali lastništvo 25 odstotkov in ene delnice. Ta določba se smiselno uporablja pri ugotavljanju *posrednega* lastništva. Posredno lastništvo se ugotavlja v primeru, ko je gospodarski subjekt v lasti druge pravne osebe (ali več drugih pravnih oseb), ki je pod nadzorom ene ali več fizičnih oseb ali ene ali več pravnih oseb, ki so pod nadzorom ene ali več istih fizičnih oseb.

Prav tako se kot dejanskega lastnika gospodarskega subjekta šteje vsaka fizična oseba, ki gospodarskemu subjektu posredno zagotovi ali zagotavlja sredstva in ima na tej podlagi možnost nadzorovati, usmerjati ali drugače **bistveno vplivati na odločitve posloводства** gospodarskega subjekta pri odločanju o financiranju in poslovanju.

Obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev gospodarskega subjekta ali drug način nadzora, usmerjanja ali bistvenega vplivanja na odločitve posloводства gospodarskega subjekta se lahko med

drugim določi na podlagi pogojev, ki jih mora gospodarski subjekt, ki obvladuje eno ali več odvisnih družb, upoštevati pri pripravi **letnega konsolidiranega poročila** v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

Šele v primeru, ko **nobena fizična oseba ni ugotovljena** kot dejanski lastnik ob uporabi naštetih kriterijev (*in ob pogoju, da so 1. izvedeni vsi možni ukrepi za ugotovitev dejanskega lastnika ter 2. da ne obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma v zvezi s transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi*), se za dejanskega lastnika gospodarskega subjekta šteje **ena ali več oseb, ki zasedajo položaj poslovodstva.**

2. Splošno o vpisu v Register dejanskih lastnikov

8.1.2018

- Kako vstopam v eRDL, če sem registrirana in imam pooblastila za stranke?

Vpis dejanskega lastnika, spremembo podatkov ali izbris dejanskega lastnika v/z eRDL opravi zastopnik pravne osebe ali od njega pooblaščen oseb, prek **aplikacije za vpis podatkov o dejanskih lastnikih.**

Zastopnik mora imeti kvalificirano potrdilo za elektronski podpis, pooblaščen oseb pa tudi ustrezno pooblastilo, evidentirano v sistemu e-pooblastil AJPES. Za izdelavo pooblastila morate biti prijavljeni na spletni strani AJPES. Kreiranje in izdelavo pooblastila lahko izvedete na povezavi: https://www.ajpes.si/pooblastila/po_default_izdelava.asp. V sklopu »C. Storitve AJPES« označite vpogled, vnos in oddajo **»RDL - oddaja prijav v Register dejanskih lastnikov*«**

V kolikor ste postopali v skladu z zgoraj navedenim, ter kljub temu ne morete vstopiti v eRDL, vas prosimo, da se obrnete na AJPES (kontaktni podatki se nahajajo na spletni strani: https://www.ajpes.si/Registri/Drugi_registri/Register_dejanskih_lastnikov/Pomoc), saj Urad RS za preprečevanje pranja denarja lahko zagotovi le vsebinsko pomoč npr. pri ugotavljanju dejanskega lastnika v skladu z ZPPDFT-1, medtem ko AJPES nudi tehnično pomoč glede samega vnosa podatkov v aplikacijo.

18.12.2017

- ZPPDFT-1 za gospodarske subjekte sicer ne določa obveznosti predložitve listin pri vpisu dejanskih lastnikov v register dejanskih lastnikov. Vendar me zanima ali morajo gospodarski subjekti v okviru vodenja lastne evidence dejanskih lastnikov (kot tudi za namene vpisa v register) pri sebi hraniti listine, ki dokazujejo pravilnost podatkov v evidenci in registru, ali je dovolj, da v evidenci in registru zgolj vodijo pravilen podatek o tem, kdo je dejanski lastnik.
- Ali bo lahko pristojni nadzorni organ (npr. Urad za preprečevanje pranja denarja) ob izvajanju nadzora nad takim gospodarskim subjektom zahteval listine, ki dokazujejo pravilnost podatkov v evidenci dejanskih lastnikov in v registru dejanskih lastnikov?
- Ali mora gospodarski subjekt take listine hraniti ves čas pri sebi ali je dovolj, da jih na zahtevo pristojnega nadzornega organa začne šele pridobivati?

V zvezi z obveznostjo predložitve listin je potrebno izhajati iz tega, da morajo biti podatki, ki se hranijo v evidenci pri poslovnem subjektu, preverljivi v postopku nadzora. Zato je smiselno, da se skupaj s

podatki hranijo tudi listine, ki pravilnost podatkov izkazujejo. V vsakem primeru lahko nadzorni organ od poslovnega subjekta zahteva listine in dokumentacijo, ki jih potrebuje za ugotavljanje dejanskega stanja. V primeru, da poslovni subjekt listine, ki izkazujejo pravilnost ugotovljenih podatkov o dejanskem lastniku, začne pridobivati šele v postopku nadzora, se postavlja dvom, na kakšen način so bili podatki sploh ugotovljeni, če se šele naknadno pridobiva listine. Odgovornost za pravilnost podatkov pa je na poslovnih subjektih samih (peti odstavek 44. člena ZPPDFT-1).

13.12.2017

- Kaj vpis osebe v RDL pomeni za socialne transferje, ki jih prejema ali jih bo prejemal zakoniti zastopnik (otroški dodatek, štipendije otrok ipd.)?
- Če se domneva, da je zakoniti zastopnik lastnik, ali gre v primeru njegove smrti ta delež v zapuščinsko maso in je predmet dedovanja?
- Kaj v primeru, da je zakoniti zastopnik davčni dolžnik, bo država v izvršbi posegla na ta delež?
- Bo v primeru razveze zakonske zveze ta delež predmet delitve skupnega premoženja, če bo pridobljen v času trajanja zakonske zveze (zunajzakonske skupnosti)?

Z vidika določb ZPPDFT-1 vpis v register dejanskih lastnikov ne določa posledic v zvezi s prejetjem socialnih transferjev. Njihovo prejetje je namreč urejeno v drugi področni zakonodaji, kjer so tudi opredeljeni kriteriji, ki se upoštevajo pri določanju tovrstnih pravic. Dejansko lastništvo tudi ne more biti predmet zapuščine, saj dejansko lastništvo ne pomeni pravnega lastništva (lahko pa se ujema z njim). Smiselno enako velja za postopke izvršbe ter druge premoženjsko-pravne postopke, kot npr. razdelitev premoženja v primeru razveze zakonske zveze.

10.11.2017

- Ker ZPPDFT-1 v 41. členu ne opredeljuje obličnostnih zahtev oziroma ne določa načina pridobivanja podatkov o dejanskih lastnikih (nasprotno je v četrtem odstavku 43. člena način pridobivanja podatkov opredeljen v zvezi z obveznostjo »zavezancev«), nas zanima, v kakšni obliki je stranka dolžna podatke iz 16. odstavka 137. člena ZPPDFT-1 pridobiti oz predložiti AJPES.

Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS št. 68/2016, v nadaljevanju ZPPDFT-1) v zvezi z vpisom podatkov v register v 45. členu določa nabor podatkov o poslovnih subjektih ter nabor podatkov o dejanskem lastniku, ki se morajo vpisati v register. ZPPDFT-1 v zvezi z vpisom navedenih podatkov v register ne opredeljuje obveznosti predložitve listin.

Izpostaviti gre, da je poslovni subjekt zavezan k vpisu natančnih in posodobljenih podatkov, katerih pravilnost se bo preverjala tekom izvajanja nadzora s strani pristojnega nadzornega organa. ZPPDFT-1 namreč v 176. členu določa obveznost poslovnih subjektov, da v enem letu od uveljavitve zakona (to je do 19. 11. 2017) ugotovijo podatke o dejanskem lastniku oziroma lastnikih v skladu z 41. členom ZPPDFT-1, najkasneje do 19. 1. 2018 pa morajo te podatke vpisati v register. Register vzdržuje in upravlja Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, vpis pa se izvede prek spletnega portala upravljavca registra.

Posebna obličnost pridobivanja podatkov za poslovne subjekte ni predpisana v ZPPDFT-1. Vsekakor pa mora biti tekom nadzornega postopka omogočeno preverjanje pravilnosti pridobljenih podatkov, tako da mora biti poslovni subjekt v stanju vsakokratno spremembo podatkov tudi utemeljiti. Pri tem je

najprimerneje da se primarno podatki pridobijo iz originalne dokumentacije, ki je bila predmet vpisa ali podlaga za vpis v poslovni, sodni ali drug javni register.

27.10.2017

- Ali obveznosti na podlagi ZPPDFT-1 glede vzpostavitve seznama dejanskih lastnikov gospodarske družbe ter vpisa podatkov o dejanskih lastnikih v register veljajo tudi za podružnico tuje družbe v Sloveniji?

Na podlagi prvega odstavka 41. člena ZPPDFT-1 morajo poslovni subjekti iz 35. in 36. člena ZPPDFT-1 vpisani v Poslovni register Slovenije, ugotoviti podatke o svojem dejanskem lastniku ali lastnikih na način, kot je določeno v 35. in 36. členu ZPPDFT-1. Menimo, da je podružnice možno umestiti v kontekst 35. člena ZPPDFT-1, saj so podružnice pravno samostojne, pravila in postopki za ustanovitev so enaki, kot za ustanovitev podjetja, prav tako pa morajo delovati v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah.

V zvezi z navedenim je podružnica tuje družbe v Sloveniji dolžna ugotoviti dejanskega lastnika, ter podatke v skladu s 44. členom ZPPDFT-1 vpisati v register dejanskih lastnikov.

27.10.2017

- Ali se enoosebna družba z omejeno odgovornostjo z enim samim lastnikom sploh vpisuje v Register dejanskih lastnikov in v kolikor se vpisuje: koga se kot dejanskega lastnika (fizično osebo oziroma fizične osebe) navede v Registru dejanskih lastnikov (morda zakonite zastopnike družbe)?

V skladu s prvim odstavkom 41. člena ZPPDFT-1 mora poslovni subjekt iz 35. in 36. člena ZPPDFT-1 ugotoviti podatke o svojem dejanskem lastniku ali lastnikih na način, kot je določeno v 35. in 36. členu ZPPDFT-1. Pri tem ZPPDFT-1 določa izjeme pri ugotavljanju in vpisu podatkov o svojem dejanskem lastniku, in sicer so v izogib nesorazmerno velikemu administrativnemu bremenu izvzeti samostojni podjetniki posamezniki, posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, enoosebne družbe z omejeno odgovornostjo (pri čemer se skladno z določbo 39. člena sem štejejo tiste enoosebne družbe z omejeno odgovornostjo, pri katerih je fizična oseba edini družbenik in hkrati njen edini zastopnik), ter neposredni in posredni proračunski uporabniki. Enako velja tudi za poslovne subjekte, ki so gospodarske družbe na organiziranem trgu, na katerem morajo v skladu z zakonodajo Evropske unije ali primerljivimi mednarodnimi standardi spoštovati zahtevo po razkritju, ki zagotavlja ustrezno preglednost informacij o lastništvu. Navedeno pomeni, da poslovni subjekt ni dolžan ugotoviti podatke o svojem dejanskem lastniku, če poslovni subjekt sam kotira na organiziranem trgu in ne družba, ki je lastnica poslovnega subjekta.

ZPPDFT-1 v 35. členu opredeljuje kriterije, ki jih je potrebno upoštevati pri ugotavljanju dejanskega lastnika gospodarskega subjekta. Pri tem poleg pokazatelja lastništva (več kot 25 odstotkov poslovnega deleža, glasovalnih ali drugih pravic ali lastništvo 25 odstotkov in ene delnice) ZPPDFT-1 vsebuje tudi možnost ugotavljanja lastnika na podlagi ugotavljanja obvladujočega položaja pri upravljanju sredstev gospodarskega subjekta. Tako se na podlagi četrtega odstavka 35. člena ZPPDFT-1 fizična oseba, ki ima obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev gospodarskega subjekta ali ki na drug način nadzoruje, usmerja ali bistveno vpliva na odločitve poslovodstva gospodarskega subjekta, lahko določi tudi na podlagi pogojev, ki jih mora gospodarski subjekt, ki obvladuje eno ali več odvisnih družb, upoštevati pri pripravi letnega konsolidiranega poročila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah.

ZPPDFT-1 v petem in šestem odstavku 35. člena uvaja novost za primere, ko ni mogoče ugotoviti dejanskega lastnika ali če obstaja kakršenkoli dvom, da je fizična oseba dejanski lastnik. V takih

primerih se za dejanskega lastnika šteje ena ali več oseb, ki zasedajo položaj posloводства, pri čemer se položaj posloводства nanaša na gospodarski subjekt in ne na lastnika tega gospodarskega subjekta. Navedeno pomeni, da v tem primeru gospodarski subjekt za dejanskega lastnika šteje svojega zakonitega zastopnika, ne pa zakonitega zastopnika družbe lastnice, v kolikor kakršne koli drugačne okoliščine ne nakazujejo na uporabo drugih določb 35. člena ZPPDFT-1. Pri tem pa gre opozoriti, da navedena zakonska domneva iz petega odstavka 35. člena ZPPDFT-1 pride v poštev šele takrat, ko je gospodarski subjekt predhodno izčrpal vse razpoložljive možnosti ugotavljanja dejanskega lastnika, hkrati pa v zvezi s transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi niso podani razlogi za sum pranja denarja in financiranja terorizma.

Ob upoštevanju zgoraj navedenega, pri ugotavljanju dejanskega lastnika postopajte v skladu s petim odstavkom 35. člena ZPPDFT-1, ki določa, da v kolikor ni ugotovljena nobena fizična oseba kot dejanski lastnik, se za dejanskega lastnika gospodarskega subjekta šteje ena ali več oseb, ki zasedajo položaj posloводства.

27.10.2017

- Novoustanovljeni subjekti bodo morali vpisati podatke v RDL v roku 8 dni po vpisu v PRS. Zanima nas, kako je v vmesnem obdobju? Glede na to, da zakon že velja, ali to pomeni, da morajo družbe, ki bodo ustanovljene npr. v oktobru imeti že vzpostavljeno evidenco o svojih dejanskih lastnikih? Ali pa morda tudi za take družbe velja datum 19.11.2017 za vzpostavitev evidence in 19.1.2018 za vpis v Register?

ZPPDFT-1 v 176. členu določa obveznost poslovnih subjektov, da v enem letu od uveljavitve zakona (to je do 19. 11. 2017) ugotovijo podatke o dejanskem lastniku oziroma lastnikih v skladu z 41. členom. Najkasneje do 19. 1. 2018 pa je potrebno te podatke vpisati v register dejanskih lastnikov. Register vzdržuje in upravlja Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, vpis pa se izvede prek spletnega portala upravljavca registra. Pričakujemo, da bodo poslovni subjekti z vpisovanjem podatkov lahko pričeli v drugi polovici novembra, ko bo spletni portal pri AJPES ustrezno vzpostavljen.

3. Ugotavljanje podatkov o dejanskih lastnikih pri različnih gospodarskih subjektih

18.1.2018

Pri ugotavljanju dejanskega lastništva gospodarskih subjektov je potrebno upoštevati določbe 35. člena ZPPDFT-1 tako, da se za posamezni subjekt ugotovi, katera fizična oseba je posredno ali neposredno imetnik zadostnega poslovnega deleža, delnic, glasovalnih oziroma drugih pravic, na podlagi katerih je udeležena pri upravljanju gospodarskega subjekta, **ali** je posredno ali neposredno udeležena v kapitalu gospodarskega subjekta z zadostnim deležem **ali** ima obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev gospodarskega subjekta, oziroma katera gospodarskemu subjektu posredno zagotovi ali zagotavlja sredstva in ima na tej podlagi možnost nadzorovati, usmerjati ali drugače bistveno vplivati na odločitve posloводства gospodarskega subjekta pri odločanju o financiranju in poslovanju.

Za ugotavljanje relevantnosti višine neposrednega lastništva v gospodarskem subjektu (imetništvo poslovnega deleža oziroma udeležba v kapitalu) se upošteva kriterij v višini **nad 25 %** (poslovnega deleža, glasovalnih ali drugih pravic, 25% + ena delnica, ipd.).

V primeru lastniških struktur gospodarskih subjektov, v katere je vključena ena ali več pravnih oseb, je potrebno ugotavljati tudi posredno lastništvo osnovnega gospodarskega subjekta (za katerega se dejansko lastništvo ugotavlja) tako, da se ugotovi lastniško verigo vseh posrednih lastnikov. Lastništvo pravnih oseb je potrebno ugotoviti v okviru celotne lastniške strukture do zadnjega člena, torej do lastništva fizičnih oseb, da bi lahko ugotovili morebitno pojavljanje iste fizične osebe kot lastnika več različnih pravnih oseb. Zato je potrebno ne glede na višino lastniškega deleža, ki ga ima posamezna pravna oseba v lastniški strukturi stranke, ugotoviti dejanskega lastnika do nivoja fizičnih oseb, da se lahko ugotovi skupni delež za posamezno fizično osebo glede na vse deleže, delnice, glasovalne oziroma druge pravice, katerih imetnik je ta fizična oseba.

Navedeno pomeni, da se posamezni delež (so)lastnika pravne osebe, preko katere je ta (so)lastnik posredni lastnik gospodarskega subjekta (za katerega se ugotavlja dejansko lastništvo), sorazmerno preračuna glede na višino deleža te pravne osebe v gospodarskem subjektu.

V primeru, da fizična oseba, ki je na koncu lastniške verige posredni lastnik gospodarskega subjekta, nima deleža, ki bi v tem gospodarskem subjektu sorazmerno znašal več kot 25 %, taka fizična oseba po tem kriteriju ni dejanski lastnik. Potrebno pa je preveriti, ali ima ta fizična oseba morda obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev gospodarskega subjekta oziroma na drug način nadzoruje, usmerja ali bistveno vpliva na odločitve posloводства gospodarskega subjekta.

Obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev gospodarskega subjekta se lahko ugotovi na podlagi pogojev, vezanih na pripravo letnega konsolidiranega poročila v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe. Ti pogoji se nanašajo na večino glasovalnih pravic, pravico imenovati ali odpoklicati večino članov posloводства ali nadzornega sveta, pravico do prevladujočega vpliva nad drugo družbo na podlagi podjetniške pogodbe ali drugega pravnega temelja, na nadzor večine glasovalnih pravic na podlagi pogodbe z drugimi družbeniki ali na dejanski prevladujoči vpliv.

Pri tem je potrebno pri ugotavljanju posameznega deleža (so)lastnika pravne osebe, preko katere je ta (so)lastnik posredni lastnik gospodarskega subjekta (za katerega se ugotavlja dejansko lastništvo), upoštevati že morebitno obvladovanje te pravne osebe na način, da ima v njej več kot 50 % lastništvo. Smatra se, da ta (so)lastnik zaradi svojega več kot polovičnega deleža v pravni osebi le-to obvladuje, s čimer obvladuje tudi v celoti delež, ki ga ima ta pravna oseba v gospodarskem subjektu, za katerega se dejansko lastništvo ugotavlja.

Primer 1 :

A d.o.o.							
B d.o.o. 40%		C fo 20 %		D fo 20 %		E fo 20 %	
F fo 55 %	G fo 35 %					H fo 10 %	

Glavni družbenik v družbi A d.o.o. je družba B d.o.o., ostali poslovni deleži so razdeljeni med fizične osebe, ki se ne pojavljajo v lastniški strukturi B d.o.o., in znašajo 25 % ali manj.

S posrednim lastništvom v A-ju preko B-ja ima:

- fizična oseba F absolutno večino v B d.o.o. in s tem B d.o.o. obvladuje (smatra se, da ta lastnik zaradi svojega več kot polovičnega deleža v pravni osebi le-to obvladuje, s čimer obvladuje tudi v celoti delež, ki ga ima ta pravna oseba v gospodarskem subjektu, za katerega se dejansko lastništvo ugotavlja) → je dejanski lastnik družbe A d.o.o.

- fizična oseba G posredno 14 % delež, kar ne zadošča za vpis dejanskega lastništva ne glede na to, da ima na nivoju pravne osebe B zadosten delež za dejanskega lastnika (→ ta oseba je dejanski lastnik družbe B d.o.o., ni pa dejanski lastnik družbe A d.o.o.)
- fizična oseba H nima zadostnega deleža v družbi B d.o.o. in s tem tudi v A d.o.o. ni dejanski lastnik

Primer 2 :

A d.o.o.			
B d.o.o. 60%	C fo 15 %	D fo 15 %	E fo 10 %
F fo 55 %	G fo 45 %		

Glavni družbenik v družbi A d.o.o. je družba B d.o.o., ostali poslovni deleži so razdeljeni med fizične osebe, ki se ne pojavljajo v lastniški strukturi B d.o.o., in znašajo 25 % ali manj.

S posrednim lastništvom v A-ju preko B-ja ima:

- fizična oseba F posredno 33 % delež v družbi A d.o.o., obenem pa absolutno večino v družbi B d.o.o. in jo s tem obvladuje → je dejanski lastnik družbe A d.o.o.
- fizična oseba G posredno 27 % delež v družbi A d.o.o., kar predstavlja po kriteriju posrednega lastništva zadosten delež za dejanskega lastnika (ne glede na to, da družbenik F obvladuje družbo B d.o.o.) → ta oseba je dejanski lastnik družbe A d.o.o.

Primer 3 :

A d.o.o.			
B d.o.o. 70%	C fo 20 %	D fo 5 %	E fo 5 %
F fo 40 %	G fo 30 %	H fo 30 %	

Glavni družbenik v družbi A d.o.o. je družba B d.o.o., ostali poslovni deleži so razdeljeni med fizične osebe, ki se ne pojavljajo v lastniški strukturi B d.o.o., in znašajo 25 % ali manj.

S posrednim lastništvom v A-ju preko B-ja ima:

- fizična oseba F posredno 28 % delež v družbi A d.o.o. → je dejanski lastnik družbe A d.o.o.
- fizična oseba G posredno 21 % delež v družbi A d.o.o., kar ne zadošča za vpis dejanskega lastništva → ta oseba je dejanski lastnik družbe B d.o.o., ni pa dejanski lastnik družbe A d.o.o.
- fizična oseba H posredno 21 % delež v družbi A d.o.o., kar ne zadošča za vpis dejanskega lastništva → ta oseba je dejanski lastnik družbe B d.o.o., ni pa dejanski lastnik družbe A d.o.o.

Primer 4 :

A d.o.o.			
B d.o.o. 50 %		C d.o.o. 50 %	
D fo 50 %	E fo 50 %	F fo 50 %	G fo 50 %

V družbi A d.o.o. sta dve pravni osebi družbenici z enakim deležem.

S posrednim lastništvom v A-ju preko B-ja oziroma C-ja imajo vse fizične osebe (D, E, F in G) posredno 25 % delež v družbi A d.o.o. → nobena od teh fizičnih oseb ni dejanski lastnik družbe A d.o.o., ker dežel ne presega 25 %, **razen v kolikor ima katera od teh fizičnih oseb obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev družbe A d.o.o. oziroma na drug način nadzoruje, usmerja ali bistveno vpliva na odločitve posloводства družbe A d.o.o..**

18.1.2018

- Slovensko podjetje je v 35 % lasti italijanskega podjetja, to v 54 % lasti drugega italijanskega podjetja, in to v lasti 4 fizičnih oseb (2 imata v lasti 20 % podjetja in 2 30 % podjetja). Ena od teh fizičnih oseb, ki ima v lasti 30 % drugega italijanskega podjetja, je tudi neposredni lastnik slovenskega podjetja, in sicer v deležu 35 %. Ali je potrebno upoštevati tudi 5,67 % posrednega lastništva te fizične osebe, saj je italijansko podjetje, v katerem ima fizična oseba 30 % delež, posredno lastnik 18,9 % slovenskega podjetja (torej manj kot 25 %).

ZPPDFT-1 kot pokazatelj neposrednega, pa tudi posrednega lastništva določa lastništvo več kot 25 odstotkov poslovnega deleža, glasovalnih ali drugih pravic, na podlagi katerih je podana udeležba pri upravljanju, ali lastništvo 25 odstotkov in ene delnice.

V register dejanskih lastnikov morate torej vpisati vse neposredne lastnike podjetja, ki imajo delež večji od 25 odstotkov. Navedeno se smiselno uporablja tudi pri posrednem lastništvu, pri čemer se ustrezno preračunajo deleži. V vašem primeru je fizična oseba že dejanski lastnik na podlagi neposrednega deleža, upoštevati pa je potrebno tudi posredni delež in deleže tako seštevati. Za vpis v pravilno kategorijo velikosti deležev v register dejanskih lastnikov je potrebno upoštevati tako celotno višino lastniškega deleža, ki znaša 40,67 % s tem spada v kategorijo nad 25 % - 50 %.

18.1.2018

- Družba ima enega lastnika, fizično osebo (ki je tudi edini zastopnik te družbe) in lastni poslovni delež. Ugotovitev, da je dejanski lastnik ta fizična oseba v tem primeru ni vprašljiva, zastavlja pa se vprašanje ali v takem primeru obstaja obveznost vpisa v register dejanskih lastnikov.

Obveznost vpisa obstaja, saj je imetnikov poslovnega deleža več, namreč tako fizična oseba kot pravna oseba v obliki lastnega deleža. V tem primeru je potrebno vpisati dejanskega lastnika, pri čemer se upošteva lastni delež družbe sorazmerno vsakemu posameznemu družbeniku, v kolikor pa je en družbenik, je le-ta imetnik (neposredni in posredni) poslovnega deleža v višini 100 %.

- V primeru, da ima družba enega lastnika – fizično osebo in dve poslovodji, kdo bi se v skladu z 39. členom lahko štel za dejanskega lastnika? Kdaj bi bilo lahko ugotovljeno drugače? Prosimo za konkreten primer. Prosimo tudi za pojasnilo, ali se v tem primeru šteje ta družba kot subjekt vpisa v RDL?

Taka družba je subjekt vpisa v register dejanskih lastnikov, ker nima zgolj enega zastopnika in s tem ne spada med izjeme. Dejanskega lastnika pa mora ugotovi ob upoštevanju vseh določb 35. člena ZPPDFT-1. V primeru, ki ga navajate, je po kriteriju poslovnega deleža dejanski lastnik tista fizična oseba, ki je tudi njen pravni lastnik. V zvezi z obema poslovodjema pa je potrebno ugotoviti, ali onadva ustrezata morebitnim drugim kriterijem iz 35. člena ZPPDFT-1 in se ju v tem primeru prav tako lahko šteje kot dejanska lastnika (npr. posebna pooblastila, dejansko zagotavljanje sredstev ipd.). Navedeno ne velja, v kolikor gre za običajen položaj poslovodje, saj že na podlagi tega taka oseba vpliva na poslovanje družbe. V kolikor ne obstajajo neke posebne okoliščine, se poslovodje ne šteje za dejanskega lastnika zgolj na podlagi dejstva, da je poslovodja.

- V primeru, da ima družba enega lastnika – fizično osebo in da je lastnik druga fizična oseba kot je poslovodja, kdo bi se v skladu z 39. členom lahko štel za dejanskega lastnika? Kdaj bi bilo lahko ugotovljeno drugače? Prosimo za konkreten primer. Prosimo tudi za pojasnilo, ali se v tem primeru šteje ta družba kot subjekt vpisa v RDL?

Družba mora dejanskega lastnika ugotovi ob upoštevanju vseh določb 35. člena ZPPDFT-1. V primeru, ki ga navajate, je po kriteriju poslovnega deleža dejanski lastnik tista fizična oseba, ki je tudi njen pravni lastnik. V zvezi s poslovodjem pa je potrebno ugotoviti, ali ustreza morebitnim drugim kriterijem iz 35. člena ZPPDFT-1 in se ga v tem primeru prav tako lahko šteje kot dejanskega lastnika (npr. posebna pooblastila, dejansko zagotavljanje sredstev ipd.). Navedeno ne velja, v kolikor gre za običajen položaj poslovodje, saj že na podlagi tega taka oseba vpliva na poslovanje družbe. V kolikor ne obstajajo neke posebne okoliščine, se poslovodje ne šteje za dejanskega lastnika zgolj na podlagi dejstva, da je poslovodja.

- Prosimo za pojasnilo, kako v skladu z 39. členom obravnavati prokuriste? Le-ti so v poslovnem registru AJPES vpisani kot zastopniki.

Prokuristi so zastopniki gospodarskega subjekta in s tem v primeru družbe, ki ima tako direktorja kot prokurista, ne more biti uporabljena izjema za vpis v register dejanskih lastnikov. Obenem pa še opozarjamo, da prokuristi skladno z Zakonom o gospodarskih družbah ne ustrezajo definiciji poslovodstva, zato se jih v primeru uporabe petega odstavka 35. člena ZPPDFT-1 ne šteje kot dejanske lastnike.

- V zvezi z ugotavljanjem dejanskega lastnika pri s.p. ni jasno, kdo bi razen fizične osebe, nosilca dejavnosti, lahko še bil dejanski lastnik. 38. člen predvideva, da se za dejanskega lastnika po avtomatizmu šteje nosilec le v primeru, da je hkrati tudi edini zastopnik s.p. Pri tem opozarjamo, da je v Poslovnem registru, ki ga vodi/upravlja AJPES, fizična oseba, nosilec dejavnost, vpisana kot ustanovitelj (in ne kot zastopnik), kot zastopniki pa so vpisani (če so) prokuristi. Prosimo za ponovno proučitev in razlago tega člena. Prosimo tudi za pojasnilo, ali se v primeru, ko ima s.p. prokurista, ki je vpisan kot zastopnik, ta poslovni subjekt šteje kot obvezan za vpis v RDL?

V primeru ugotavljanja dejanskega lastnika, ki ga v okviru pregleda stranke izvajajo zavezanci, je skladno z 38. členom ZPPDFT-1 dopuščena možnost, da zavezanec ugotovi še drugo osebo. Navedeno ne vpliva na obveznost vpisa v register dejanskih lastnikov, saj so samostojni podjetniki v celoti izvzeti iz te obveznosti, ne glede na to, ali imajo tudi prokurista.

- Prosimo za pojasnilo, zakaj je potrebno iskati dejanske lastnike stranke v primeru, ko je njen edini (100%) lastnik družba, katere vrednostni papirji kotirajo na borzi, medtem ko dejanske lastnike stranke (družbe), ki je sama na borzi, ni potrebno iskati, niti vpisovati v RDL? Verjetno zadostuje, da se vpogleda v letno poročilo matične družbe, vendar pa so podatki o lastnikih na voljo praviloma v letnem poročilu, večinoma na dan 31.12. Ali to zadošča?

Izjema od obveznosti vpisa v register dejanskih lastnikov velja za tiste poslovne subjekte, ki so gospodarske družbe na organiziranem trgu, na katerem morajo v skladu z zakonodajo Evropske unije ali primerljivimi mednarodnimi standardi spoštovati zahtevo po razkritju, ki zagotavlja ustrezno preglednost informacij o lastništvu. Navedeno pomeni, da je izjema možno uporabiti le za tiste poslovne subjekte, ki same neposredno izpolnjujejo ta pogoj, ne pa tudi za družbe v njihovi lasti. Lahko se pa v primeru teh družb upošteva določbo petega odstavka 35. člena ZPPDFT-1 in kot dejanskega lastnika upošteva poslovodstvo.

- Ali se za stranko, katere 100% lastnik je na borzi in ni nobenega lastnika, ki bi izpolnjeval pogoje za dejanskega lastnika, vpiše v RDL poslovodje (poslovodje) te stranke, medtem ko se za stranko, ki je sama na borzi, v RDL ne vpisuje ničesar?

Navedena trditev drži.

- Družba ima 8 lastnikov, fizičnih oseb, vsak po 12,5 %. V tem primeru se v skladu z zakonom šteje, da je dejanski lastnik direktor (poslovodja). Se v tem primeru izvede vpis v RDL?

Vpis v register dejanskih lastnikov se izvede. Pravilna je ugotovitev, da glede na poslovni delež ni ugotovljenih dejanskih lastnikov. V kolikor nihče tudi po drugih kriterijih iz 35. člena ZPPDFT-1 ni ugotovljen kot dejanski lastnik, se - kot je navedeno - v register vpiše poslovodstvo.

- Pri stranki (poslovnem subjektu) ni nobenega lastnika z več kot 25% udeležbo v kapitalu. Kako ugotavljati druge možnosti glede nadzora in/ali obvladovanja? Te lahko izhajajo iz pogodb in drugih dokumentov; ali mora kdo zagotoviti, da ni drugih oblik nadzora ali obvladovanja v stranki (poslovnem subjektu)?

Pri ugotavljanju dejanskega lastništva gospodarskih subjektov je potrebno upoštevati določbe 35. člena ZPPDFT-1 tako, da se za posamezni subjekt ne ugotovi zgolj imetnike zadostnega poslovnega deleža, temveč tudi morebitni obvladujoči položaj pri upravljanju sredstev gospodarskega subjekta ali drug način bistvenega vpliva na odločitve poslovodstva gospodarskega subjekta pri odločanju o financiranju in poslovanju. Obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev gospodarskega subjekta se lahko ugotovi na podlagi pogojev, vezanih na pripravo letnega konsolidiranega poročila v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe. Ti pogoji se nanašajo na večino glasovalnih pravic, pravico imenovati ali odpoklicati večino članov poslovodstva ali nadzornega sveta, pravico do prevladujočega vpliva nad drugo družbo na podlagi podjetniške pogodbe ali drugega pravnega temelja, na nadzor večine glasovalnih pravic na podlagi pogodbe z drugimi družbeniki ali na dejanski prevladujoči vpliv. Pri tem je potrebno pri ugotavljanju posameznega deleža (so)lastnika pravne osebe, preko katere je ta (so)lastnik posredni lastnik gospodarskega subjekta (za katerega se ugotavlja dejansko lastništvo), upoštevati že morebitno obvladovanje te pravne osebe na način, da ima v njej več kot 50 % lastništvo. Smatra se, da ta (so)lastnik zaradi svojega več kot polovičnega deleža v pravni osebi le-to obvladuje, s čimer obvladuje tudi v celoti delež, ki ga ima ta pravna oseba v gospodarskem subjektu, za katerega se dejansko lastništvo ugotavlja.

- Poslovni subjekt ima 5 lastnikov po 20%, od tega je en delež po 20% v lasti moža, drug delež v lasti žene, tretji delež 20% v lasti njunega otroka. Direktor ni nihče izmed njih. Družina kot

taka obvladuje poslovni subjekt, dejanskega lastnika ni. Ali se v tem primeru upošteva kot dejanski lastnik direktor?

V primeru, ko nihče ni ugotovljen kot dejanski lastnik na podlagi kriterijev iz 35. člena, se kot dejanskega lastnika upošteva direktorja oz. poslovodstvo.

- Če bo naša stranka tuja gospodarska družba, ki pri kateri ne bomo mogli ugotoviti dejanskega lastnika, bomo šteli, da je dejanski lastnik direktor. Bomo lahko s tako stranko sklenili poslovno razmerje? Katera možna razpoložljiva sredstva bi lahko črpali za ugotavljanje dejanskega lastnika? Noben od odgovorov v dosedanjih pojasnilih UPPD ne daje konkretnih primerov in odgovorov.

Poslovodstvo se kot dejanskega lastnika upošteva v primeru, če po določbah 35. člena ZPPDFT-1 ni ugotovljena nobena fizična oseba kot dejanski lastnik, in ob pogoju, da so izvedeni vsi možni ukrepi za ugotovitev dejanskega lastnika in ob pogoju, da ne obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma v zvezi s transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi. Kdaj se lahko šteje, da so izvedeni vsi možni ukrepi, se bo obravnavalo glede na konkretni primer, saj je potrebno tudi pri tujih pravnih subjektih upoštevati konkretno pravno-organizacijsko obliko in predpise glede ustanovitve, registrov itd. Za ugotavljanje pravih podatkov se zavezanec lahko poslužuje javnih registrov, listin in druge dokumentacije (npr. izpis iz sodnega registra, družbena pogodba...).

- Ali lahko zavezanec pri pregledu stranke podatke iz RDL smatramo kot verodostojne, ali pa bo potrebno še kaj preverjati v zvezi z dejanskimi lastniki?

Skladno s četrtim odstavkom 43. člena ZPPDFT-1 se zavezanec pri ugotavljanju dejanskih lastnikov ne sme izključno zanašati na podatke, vpisane v register dejanskih lastnikov. Navedena določba predstavlja implementacijo določbe Direktive EU 2015/849 in je glede na dejstvo, da podatki v registru dejanskih lastnikov niso verificirani, smiselna.

- V zvezi s posredno udeležbo ni jasna predpostavka, da je oseba, ki je 60 % lastnik družbe, ki je 40 % poslovnega subjekta (stranke), avtomatično dejanski lastnik, ker naj bi to postal kot obvladujoč lastnik lastnika.

Obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev gospodarskega subjekta se lahko ugotovi na podlagi pogojev, vezanih na pripravo letnega konsolidiranega poročila v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe. Ti pogoji se nanašajo na večino glasovalnih pravic, pravico imenovati ali odpoklicati večino članov poslovodstva ali nadzornega sveta, pravico do prevladujočega vpliva nad drugo družbo na podlagi podjetniške pogodbe ali drugega pravnega temelja, na nadzor večine glasovalnih pravic na podlagi pogodbe z drugimi družbeniki ali na dejanski prevladujoči vpliv. Pri tem je potrebno pri ugotavljanju posameznega deleža (so)lastnika pravne osebe, preko katere je ta (so)lastnik posredni lastnik gospodarskega subjekta (za katerega se ugotavlja dejansko lastništvo), upoštevati že morebitno obvladovanje te pravne osebe na način, da ima v njej več kot 50 % lastništvo. *Smatra se, da ta (so)lastnik zaradi svojega več kot polovičnega deleža v pravni osebi le-to obvladuje, s čimer obvladuje tudi v celoti delež, ki ga ima ta pravna oseba v gospodarskem subjektu, za katerega se dejansko lastništvo ugotavlja.*

- V konkretni gospodarski družbi imamo 24,5% lastništvo fizične osebe A, 24,5% lastništvo fizične osebe B in 51% lastništvo pravne osebe – družbe C, ki je v lasti 3 fizičnih oseb, kjer pa nobena nima lastništva nad 25%. Hkrati ima družbeniki v družbeni pogodbi določeno, da se upravljanje oseb A in B uresničuje s 75% glasov, kar pomeni, da osebi A in B obvladujeta družbo, ne preko lastništva, ampak preko upravljanja. To pomeni, da se kot dejanska lastnika vpisujeta osebi A in B. Ali to drži?

Navedena trditev drži.

- Kako bi bilo v primeru, da je lastništvo v poslovnem subjektu glede oseb A in B enako kot v prejšnjem primeru, lastnik 51% pa je fizična oseba C, ki pa v upravljanju nima 25%. Se ta fizična oseba C kljub temu tudi šteje kot dejanski lastnik? Osebi A in B sta dejanska lastnika zaradi skupnega 75% upravljanja (preko svojih deležev vsaka pol).

Poleg oseb A in B je dejanski lastnik tudi oseba C, in sicer zaradi izpolnitve kriterija v zvezi z višino poslovnega deleža nad 25 %.

- Ker se zahteva po ugotavljanju dejanskega lastnika v nekaterih primerih razlikuje od zahteve po vpisu subjektov v RDL, prosimo za povzetek pojasnila o razlikovanju med:
 - zahtevo za vpisovanje dejanskih lastnikov v RDL in
 - zahtevo za ugotavljanje dejanskega lastnika stranke pri zavezancih.

V sistemu preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma so bili zavezanci za izvajanje zakonskih ukrepov že po določbah prejšnjih zakonov dolžni pregledati svoje stranke in v okviru tega ugotoviti njihove dejanske lastnike, kar velja tudi še danes. Novost ZPPDFT-1 pa je obveznost vseh poslovnih subjektov (z navedenimi izjemami) tako za ugotavljanje podatkov o svojih dejanskih lastnikih, kot za vpisovanje teh podatkov register dejanskih lastnikov. Pri slednjem torej ne gre za razmerje med zavezancem in stranko, temveč poslovni subjekt sam ugotovi, hrani ustrezno evidenco o tem in podatke tudi vpiše v register dejanskih lastnikov.

21.12.2017

- Slovenska družba ima dva lastnika (slovenska rezidenta). Večinski, več kot 75 % lastnik je hkrati tudi prokurist. Manjšinski, manj kot 25 % lastnik pa je hkrati tudi direktor. Kako pravilno izvedemo vpis v register dejanskih lastnikov? Ali moramo večinskega lastnika vpisati 2x – na podlagi deleža in na podlagi posloводства?

Vsi poslovni subjekti (razen zakonsko določenih izjem), ki so vpisani v Poslovni register Slovenije, morajo ugotoviti dejanskega lastnika ter ga tudi vpisati v register. Postopek ugotavljanja dejanskega lastništva se izvede v skladu z določbami 35. člena ZPPDFT-1.

V opisanem primeru je dejanski lastnik tista fizična oseba, ki ima več kot 75 % delež, medtem ko pri drugi fizični osebi višina njenega deleža ne dosega kriterija iz 1. točke prvega odstavka 35. člena v povezavi z drugim odstavkom 35. člena ZPPDFT-1, saj znaša manj kot 25 %. Direktorja kot poslovodstvo se lahko vpiše v register dejanskih lastnikov le, če ni ugotovljena nobena fizična oseba kot dejanski lastnik. V opisanem primeru pa se dejanskega lastnika lahko ugotovi, zato ta določba petega odstavka 35. člena ZPPDFT-1 ne pride v poštev.

20.12.2017

- V družbi so poslovni deleži naslednji: 65 % je lastni delež, družbenik A 15 %, B 12,25 % in C 7,75 %. Kako se pri ugotavljanju dejanskih lastnikov obravnavajo lastni deleži v družbi?

V primeru, ko ima gospodarski subjekt lastne poslovne deleže, je pri ugotavljanju dejanskega lastnika, poleg poslovnega deleža posameznika oz. družbenika, potrebno upoštevati tudi sorazmerni del lastnega poslovnega deleža družbe, ki odpade na posameznega družbenika.

Pri izračunu poslovnega deleža fizične osebe je treba torej poleg deleža posameznega družbenika upoštevati tudi sorazmerni del lastnega poslovnega deleža družbe, ki de facto pripada družbeniku.

Družba z omejeno odgovornostjo je sicer imetnica lastnih deležev, vendar ker so lastniki te družbe njeni družbeniki, so ti družbeniki posredno tudi imetniki lastnih deležev.

Na podlagi zgoraj navedenega je za ugotavljanje dejanskega lastnika in prikazovanje pravih relativnih razmerij med družbeniki v družbi z omejeno odgovornostjo, ki ima lastne poslovne deleže, potrebno na novo izračunati njihova razmerja, ki ustrezajo dejanskim korporacijskoprnim upravičenjem, nato pa na podlagi izračunov ugotoviti dejanskega lastnika v skladu s 35. členom ZPPDFT-1.

18.12.2017

- Ali smo kot računovodski servis zavezani k ugotovitvi in vpisu dejanskega lastnika v register dejanskih lastnikov za vse naše stranke? Ali pa lahko stranke to uredijo same za svoje podjetje, društvo... Nekatere naše stranke želijo to namreč urediti same in nas ne pooblastijo?
- Kako ugotovimo dejanskega lastnika stranke, ki je komanditna družba (K.D.) – oziroma koga vpišemo kot dejanskega lastnika?

V skladu s prvim odstavkom 41. člena ter tretjim odstavkom 44. člena ZPPDFT-1 so poslovni subjekti tisti, ki so dolžni ugotoviti svojega dejanskega lastnika ter ga vpisati v register, pri tem pa ZPPDFT-1 ne določa, da mora poslovni subjekt vpis izvesti sam oz. da mora vpis za njega izvesti računovodski servis. Vpis dejanskega lastnika, spremembo podatkov ali izbris dejanskega lastnika v oziroma iz registra lahko opravi poslovni subjekt sam oziroma zastopnik pravne osebe ali od njega pooblaščen oseb. Odgovornost za pravilnost vpisanih podatkov pa je na posameznem poslovnem subjektu (peti odstavek 44. člena ZPPDFT-1).

Glede ugotavljanja dejanskega lastnika komanditne družbe vam pojasnimo, da ZPPDFT-1 v 35. členu opredeljuje kriterije, ki jih morajo gospodarski subjekti upoštevati pri ugotavljanju dejanskega lastnika. Pri tem poleg pokazatelja lastništva (več kot 25 odstotkov poslovnega deleža, glasovalnih ali drugih pravic ali lastništvo 25 odstotkov in ene delnice) ZPPDFT-1 vsebuje možnost ugotavljanja lastnika tudi na podlagi drugih načinov nadzora. Tako se na podlagi četrtega odstavka 35. člena ZPPDFT-1 fizična oseba, ki ima obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev gospodarskega subjekta ali, ki na drug način nadzoruje, usmerja ali bistveno vpliva na odločitve posloводства gospodarskega subjekta, lahko določi tudi na podlagi pogojev, ki jih mora gospodarski subjekt, ki obvladuje eno ali več odvisnih družb, upoštevati pri pripravi letnega konsolidiranega poročila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15 in 15/17).

18.12.2017

- Ali se v primeru, kadar je posredni lastnik gospodarskega subjekta (tj. družbe s sedežem v Sloveniji) tuj sklad, katerega lastništvo je zelo »razpršeno«, šteje, da je dejanski lastnik takega gospodarskega subjekta ena ali več fizičnih oseb, ki zasedajo položaj posloводства v takem gospodarskem subjektu (tj. družbi s sedežem v Sloveniji)? Ob uporabi termina »razpršeno lastništvo« imamo pri tem v mislih lastništvo tujega sklada s strani fizičnih oseb (družbenikov / lastnikov / ustanoviteljev / prejemnikov koristi), pri čemer nobena od teh fizičnih oseb nima več kot 25 odstotkov poslovnega deleža, glasovalnih pravic ali drugih pravic oziroma nobena od teh oseb kako drugače posredno ali neposredno ne obvladuje takega tujega sklada.
- Ali se lahko uporabi ista domneva iz 5. odstavka 35. člena ZPPDFT-1 tudi v primeru, ko je tuj sklad posredni lastnik gospodarskega subjekta (tj. družbe s sedežem v Sloveniji), vendar bi

bilo razkritje fizičnih oseb, ki so dejanski lastniki tujega sklada (oziroma so prejemniki koristi / ustanovitelji / skrbniki itd.) v nasprotju z zakonodajo države, kjer ima tuj sklad svoj sedež.

V primeru, da je lastnik slovenskega gospodarskega subjekta tuj sklad, je potrebno upoštevati 35. člen ZPPDFT-1. Pri ugotavljanju dejanskega lastnika tega slovenskega gospodarskega subjekta se tako upošteva zadosten poslovni delež, delnice ali druge pravice, zadostna udeležba v kapitalu, zagotavljanje sredstev, obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev, nadzor ipd.. Poudarjamo, da mora poslovni subjekt ugotoviti svojo lastniško in nadzorno strukturo do te mere, da je prepričan o svojem dejanskem lastniku ali lastnikih oziroma o njihovi »razpršenosti«.

Poslovni subjekt mora ne glede na višino lastniškega deleža, ki ga ima pravna oseba v lastniški strukturi stranke, ugotoviti dejanskega lastnika do nivoja fizičnih oseb, da se lahko ugotovi skupni delež za posamezno fizično osebo glede na vse deleže, delnice ter glasovalne pravice, katerih imetnik je fizična oseba.

V primeru, da se po določbah 35. člena ZPPDFT-1 ne ugotovi nobena fizična oseba kot dejanski lastnik, in ob pogoju, da so izvedeni vsi možni ukrepi ter da ne obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma, se za dejanskega lastnika šteje ena ali več oseb, ki zasedajo položaj posloводства. Pri tem pa gre opozoriti, da pride navedena zakonska domneva v poštev šele takrat, ko je poslovni subjekt predhodno izčrpal vse razpoložljive možnosti ugotavljanja dejanskega lastnika.

Navedeno se lahko upošteva tudi v primeru, ko je tuj sklad posredni lastnik gospodarskega subjekta, vendar bi bilo razkritje fizičnih oseb, ki so dejanski lastniki tujega sklada, v državi njegovega sedeža kaznivo. Obstoj takih okoliščin mora biti nedvoumno izkazan ter preverljiv v postopku nadzora.

18.12.2017

- Primer 1: Poslovni subjekt (SLO d.o.o.) v Sloveniji, ima dva družbenika (družba A in družba B), vsak po 50% lastništva. Družba A ima za 100% lastnika fizično osebo X. Nedvomno se zaradi posrednega lastništva oseba X šteje za dejanskega lastnika SLO d.o.o. Družba B pa ima 4 lastnike – vsak po 25%. Glede na ZPPDFT-1 v tem primeru ne gre za več kot 25% posrednega lastništva (predpostavimo da nima niti več kot 25% glasovalnih pravic). Torej gledamo naprej tretjo alinejo prvega odstavka 35. člena : ima obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev gospodarskega subjekta. Hipotetično – imajo lahko vsi 4je tak obvladujoč položaj. Koga je potrebno vpisati kot dejanskega lastnika?
- Primer 2: Poslovni subjekt (SLO d.o.o.) ima 10 lastnikov, vsak po 10%. Eden od teh lastnikov je X GmbH, ki je nadalje v 20% lasti še ene pravne osebe Y GmbH. V Y GmbH ima 40% lastništvo fizična oseba Z. Torej, fizična oseba Z je 40% lastnik Y GmbH...Y GmbH je 20% lastnik X GmbH...X GmbH pa je 10% lastnik SLO d.o.o. Ali se lahko fizična oseba Z šteje za posrednega lastnika več kot 25% poslovnega deleža v SLO d.o.o.
- Ali lahko pri podružnici vpišemo za dejanskega lastnika direktorja mame (GmbH) in ne direktorja podružnice, v primeru, da se ne da ugotoviti DL glede na prejšnje člene 35. člena ZPPDFT-1?

Poslovni subjekt mora ne glede na višino lastniškega deleža, ki ga ima pravna oseba v lastniški strukturi stranke, ugotoviti dejanskega lastnika do nivoja fizičnih oseb, da se lahko ugotovi skupni delež za posamezno fizično osebo glede na vse deleže, delnice ter glasovalne pravice, katerih imetnik je fizična oseba. Poudarjamo, da mora poslovni subjekt ugotoviti svojo lastniško in nadzorno strukturo do te mere, da je prepričan o svojem dejanskem lastniku ali lastnikih.

V primeru, da se po določbah 35. člena ne ugotovi dejanskega lastnika, ob pogoju, da so izvedeni vsi možni ukrepi ter da ne obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma, se za dejanskega lastnika šteje ena ali več oseb, ki zasedajo položaj posloводства. Pri tem pa gre opozoriti,

da pride navedena zakonska domneva v poštev šele takrat, ko je poslovni subjekt predhodno izčrpal vse razpoložljive možnosti ugotavljanja dejanskega lastnika.

V primeru podružnice je glede na zgoraj navedeno potrebno vpisati poslovodstvo podružnice.

V zvezi s primerom 1 pojasnjujemo, da je dejanski lastnik poslovnega subjekta v Sloveniji fizična oseba, ki ima v lasti 100 % delež družbe A, ker izpolnjuje kriterij iz 1. točke prvega odstavka 35. člena ZPPDFT-1. V primeru posrednega lastništva preko družbe B pa nihče od štirih solastnikov te družbe nima zadostnega poslovnega deleža po kriteriju 1. točke prvega odstavka 35. člena ZPPDFT-1, vendar je potrebno preveriti vse kriterije 35. člena in izhajati iz dejanskega stanja pri konkretnem subjektu za to, da se ugotovi, ali je poleg fizične osebe, ki je lastnik družbe A, še kakšna druga oseba, ki ustreza določbam 35. člena ZPPDFT-1.

V primeru 2 glede na posredovane podatke, nobena od oseb nima zadostnega deleža v smislu določb prvih štirih odstavkov 35. člena ZPPDFT-1, oziroma izpolnjuje kakšen drug kriterij po tem členu. V tem primeru se lahko uporabi določbo petega odstavka 35. člena ZPPDFT-1 in se kot dejanskega lastnika vpiše poslovodstvo družbe SLO d.o.o., pod pogoji, ki so zgoraj navedeni.

13.12.2017

- Pri ugotavljanju dejanskih lastnikov gospodarskega subjekta, ki je hčerinska družba tuje družbe, vse delnice tuje matične družbe pa so v lasti trusta (tujega sklada) - ali se za namene identifikacije dejanskega lastnika gospodarskega subjekta, ki ga v končni fazi obvladuje trust/tuji sklad uporabljajo pravila 35. člena ZPDDFT-1 (kar bi v konkretnem primeru pomenilo, da dejanskega lastnika ni mogoče identificirati, ker so skrbniki sklada fizične osebe z enako glasovalno pravico) ali pa je potrebno za dejanske lastnike gospodarskega subjekta skladno s 37. členom ZPDDFT-1 identificirati vse skrbnike takšnega tujega sklada, ki gospodarski subjekt posredno obvladuje?

V konkretnem primeru je potrebno uporabiti 35. člen ZPPDFT-1. Pri ugotavljanju dejanskega lastnika se tako upošteva zadosten poslovni delež, delnice ali druge pravice, zadostna udeležba v kapitalu, zagotavljanje sredstev, obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev, nadzor ipd.. Poslovni subjekt mora ne glede na višino lastniškega deleža, ki ga ima pravna oseba v lastniški strukturi stranke, ugotoviti dejanskega lastnika do nivoja fizičnih oseb, da se lahko ugotovi skupni delež za posamezno fizično osebo glede na vse deleže, delnice ter glasovalne pravice, katerih imetnik je fizična oseba. Poudarjamo, da mora poslovni subjekt ugotoviti svojo lastniško in nadzorno strukturo do te mere, da je prepričan o svojem dejanskem lastniku ali lastnikih. V primeru, da se po določbah 35. člena ne ugotovi dejanskega lastnika, ob pogoju, da so izvedeni vsi možni ukrepi ter da ne obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma, se za dejanskega lastnika šteje ena ali več oseb, ki zasedajo položaj poslovodstva. Pri tem pa gre opozoriti, da pride navedena zakonska domneva v poštev šele takrat, ko je poslovni subjekt predhodno izčrpal vse razpoložljive možnosti ugotavljanja dejanskega lastnika.

24.11.2017

- Ali je za gospodarske subjekte, ki nimajo fizične osebe kot dejanskega lastnika po 35. členu ZPPDFT-1, temveč se v skladu s 5. odstavkom 35. člena ZPPDFT-1 za dejanske lastnike šteje poslovodstvo, prav tako potrebno izvesti vpis v register dejanskih lastnikov?

Določba 41. člena ZPPDFT-1 določa, da morajo poslovni subjekti iz 35. in 36. člena tega zakona, vpisani v Poslovni register Slovenije, ugotoviti podatke o svojem dejanskem lastniku ali lastnikih na način, kot je določeno v 35. in 36. členu tega zakona. Ta določba pa se ne uporablja za poslovne subjekte, ki so samostojni podjetniki posamezniki, posamezniki, ki samostojno opravljajo

dejavnost, enoosebne družbe z omejeno odgovornostjo, za neposredne in posredne proračunske uporabnike ter za poslovne subjekte, ki so gospodarske družbe na organiziranem trgu, na katerem morajo v skladu z zakonodajo Evropske unije ali primerljivimi mednarodnimi standardi spoštovati zahtevo po razkritju, ki zagotavlja ustrezno preglednost informacij o lastništvu.

V primeru, da se za dejanskega lastnika gospodarskega subjekta v smislu 5. odstavka 35. člena ZPPDFT-1, šteje ena ali več oseb ki zasedajo položaj posloводства, je dejansko lastništvo potrebno vpisati v register dejanskih lastnikov, saj zakon za navedeno ne določa izjeme. Poslovni subjekti morajo dokumentacijo o ugotavljanju dejanskega lastnika hraniti še pet let od dneva prenehanja statusa dejanskega lastnika po tem zakonu (41. člen ZPPDFT-1).

23.11.2017

- Za katere osebe točno se šteje, da zasedajo položaj posloводства po 35. členu ZPPDFT-1 in se morajo vpisati v register dejanskih lastnikov v primeru vpisa na podlagi petega odstavka 35. člena ZPPDFT-1. Ali se pri družbo z omejeno odgovornostjo v tem primeru vpiše samo poslovodje/direktorje ali tudi prokuriste?
- Kako je v primeru, da ima družba enega direktorja in enega prokurista, je pa po ustanovitvenem aktu in sklepu družbenika določeno skupno zastopanje – torej direktor in prokurist skupaj zastopata družbo? Ali se v tem primeru prav tako vpiše v register le direktor, ne pa tudi prokurist?

ZPPDFT-1 v petem odstavku 35. člena ureja primere, ko ni mogoče ugotoviti dejanskega lastnika ali če obstaja kakršenkoli dvom, da je fizična oseba dejanski lastnik. V takih primerih se za dejanskega lastnika šteje ena ali več oseb, ki zasedajo položaj posloводства, pri čemer se položaj posloводства nanaša na stranko samo, ne pa na lastnika te stranke. V skladu z definicijo posloводства iz zakona, ki ureja gospodarske družbe, **se lahko za posloводство štejejo organi ali osebe, ki so pooblašteni, da vodijo posle družbe.** Tako se lahko pri delniški družbi za poslovodjo šteje celotna uprava ali upravni odbor, pri družbi z omejeno odgovornostjo pa eden ali več poslovodij, ne pa tudi prokurist. Pri vpisu dejanskega lastnika na podlagi petega odstavka 35. člena ZPPDFT-1, se tako za družbo z omejeno odgovornostjo vpiše podatke o eni ali več osebah, ki zasedajo položaj posloводства oz. direktorja družbe, ne pa tudi podatkov o prokuristih.

23.11.2017

- Edini družbenik družbe z omejeno odgovornostjo v Sloveniji je družbenik, ki kotira na borzi v državi članici EU ter tako ni mogoče ugotoviti končnega dejanskega lastnika – fizično osebo. Kakšna dokazila mora družba imeti v hrambi oz. na kakšen način se dokazuje dejstvo, da družbenik družbe kotira na borzi in da ni mogoče zato ugotoviti končnega lastnika?

Poslovni subjekt je zavezan k vpisu natančnih in posodobljenih podatkov, katerih pravilnost se bo preverjala tekom izvajanja nadzora s strani pristojnega nadzornega organa. Posebna obličnost pridobivanja podatkov za poslovne subjekte v ZPPDFT-1 ni predpisana. Vsekakor pa mora biti tekom nadzornega postopka omogočeno preverjanje pravilnosti pridobljenih podatkov, tako da mora biti poslovni subjekt v stanju vsakokratno spremembo podatkov tudi utemeljiti. Pri tem je najprimerneje da se primarno podatki pridobijo iz originalne dokumentacije, ki je bila predmet vpisa ali podlaga za vpis v poslovni, sodni ali drug javni register.

16.11.2017

- Ali se po 5. odstavku 35. člena ZPPDFT-1 posloводство vpiše kot dejanski lastnik samo v primeru, ko dejanskega lastnika objektivno ni bilo mogoče ugotoviti?
- Ali se kot dejanski lastnik vpiše posloводство tudi npr. v primeru družbe A, ki ima 4 družbenike, od katerih ima vsak samo 25 % poslovni delež (predpisanega kvalificiranega deleža - tj. več kot 25 %, za obstoj dejanskega lastništva po ZPPDFT-1 noben izmed družbenikov ne dosega)

V primeru, ko dejanskega lastnika ni mogoče ugotoviti po določbah 35. člena ZPPDFT-1 in ob pogoju, da ne obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma, se za dejanskega lastnika lahko šteje posloводство. V primeru pravne osebe, ki ima 4 družbenike, od katerih ima vsak 25 % delež, se kot lastnika lahko šteje posloводство, vendar zgolj če lastništva ni mogoče ugotoviti z uporabo preostalih določb istega člena (obvladujoč položaj, bistven vpliv ipd.).

16.11.2017

- Ali je za vpis v RDL relevanten samo končni dejanski lastnik (fizična oseba), pri čemer je vmesna veriga podjetij za sam vpis v RDL irelevantna?
- Pri posrednem lastništvu nas zanima naslednje: npr. družba A je zavezanec za vpis dejanskega lastnika. Družbenika družbe A sta družbi B in C (vsaka po 50 %). Vsaka od družb B in C ima po dva družbenika, vsi so fizične osebe (vsak ima 50 % delež). Kako se določi dejansko lastništvo v tem primeru?

Dejanski lastnik je vedno fizična oseba, ki je končni lastnik stranke, vmesna veriga ni pomembna za sam vpis v register, vendar pa jo je potrebno ugotoviti za to, da se ugotovi morebitno dejansko lastništvo preko posrednega lastništva poslovnega subjekta. Zato je tudi potrebno, da zavezanci in poslovni subjekti hranijo vse podatke in dokumentacijo, pridobljeno v zvezi z ugotavljanjem dejanskega lastnika v skladu z določbami ZPPDFT-1 o hrambi podatkov (3. odstavek 34. člena ZPPDFT-1).

Glede primera posrednega lastništva menimo, da je v tem primeru vsaka fizična oseba posredni lastnik 25 % deleža.

7.11.2017

- Bo poleg vpisa podatkov v aplikaciji pri AJPEŠ-u treba pripeti kakšne dokumente?
- Se morajo vpisati tuje družbe (ki nimajo družbe ali podružnice v Sloveniji), ki so identificirane za DDV v Sloveniji?
- Se morajo vpisati tuje zavarovalnice (ki nimajo družbe ali podružnice v Sloveniji), ki plačujejo davek od zavarovalnih poslov v Sloveniji?

ZPPDFT-1 v zvezi z vpisom podatkov v register v 45. členu določa nabor podatkov o poslovnih subjektih ter nabor podatkov o dejanskem lastniku, ki se morajo vpisati v register. ZPPDFT-1 v zvezi z vpisom navedenih podatkov v register ne opredeljuje obveznosti predložitve listin. Izpostaviti pa gre, da je poslovni subjekt zavezan k vpisu natančnih in posodobljenih podatkov, katerih pravilnost se bo preverjala tekom izvajanja nadzora s strani pristojnega nadzornega organa.

Prvi odstavek 41. člena ZPPDFT-1 določa obveznost poslovnih subjektov iz 35. člena in 36. člena ZPPDFT-1, ki so vpisani v Poslovni register Slovenije, da ugotovijo podatke o svojem dejanskem lastniku ali lastnikih na način, kot je to določeno v 35. in 36. členu ZPPDFT-1. Prav tako morajo poslovni subjekti iz 35. in 36. člena ZPPDFT-1 upoštevati tretji odstavek 44. člena ZPPDFT-1 vpisati podatke o svojem dejanskem lastniku. Mnenja smo, da se v kontekst 35. člena ZPPDFT-1, ki se nanaša na ugotavljanje dejanskega lastnika gospodarskega subjekta, uvršča tudi podružnica tuje družbe v Sloveniji, kar pomeni, da je tudi podružnica dolžna ugotoviti dejanskega lastnika in podatke o njem vpisati v register. Podružnica je namreč pravno samostojen subjekt, pravila in postopki za njeno ustanovitev so enaki kot za ustanovitev podjetja, prav tako so zavezane delovati po Zakonu o gospodarskih družbah.

Navedena obveznost vpisa pa po našem mnenju ne velja za tuje družbe, ki nimajo družbe ali podružnice v Sloveniji in so identificirane za DDV v Sloveniji. Drugi odstavek 41. člena ZPPDFT-1 sicer določa obveznost ugotavljanja dejanskega lastnika in posledično vpisovanja podatkov v register, kadar iz poslovanja subjektov nastanejo davčne obveznosti v RS, vendar to velja zgolj za subjekte iz 37. člena ZPPDFT-1 (tuji skladi, tuje ustanove ali podobni pravni subjekti tujega prava). Menimo, da v sklop 37. člena ZPPDFT-1 ne sodijo gospodarski subjekti, za katere je (vključujoč njihove podružnice v Sloveniji) potrebno uporabiti 35. člen ZPPDFT-1.

Glede na navedeno pravno podlago obveznost vpisa podatkov v register ne velja tudi za tuje zavarovalnice, ki nimajo družbe ali podružnice v Sloveniji in plačujejo davek od zavarovalnih poslov v Sloveniji.

27.10.2017

- Kaj točno pomeni (ne)posredna udeležba v kapitalu in obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev za družbo z omejeno odgovornostjo? kateri organ bo nadzoroval družbe z omejeno odgovornostjo glede izvrševanja določil o dejanskih lastnikih? Kaj bomo morali vpisati kot dejanskega lastnika v naslednjih primerih:
 1. Lastniki slovenskega podjetja so fizične osebe in sicer 3 fizične osebe, dva imata lastništvo v višini 40%, eden v višini 20%. Koga vpišemo v register?
 2. Lastniki slovenskega podjetja so fizične osebe in sicer 10 fizičnih oseb, vsaka ima lastništvo v višini 10%. Koga vpišemo v register?
 3. Lastnik slovenskega podjetja je podjetje iz Nemčije. Lastnik Nemškega podjetja je fizična oseba iz Nemčije.
 4. Lastnik slovenskega podjetja je podjetje iz Avstrije. Končni lastnik vseh podjetij znotraj skupine je fizična oseba iz Nemčije.
 5. Lastnik slovenskega podjetja je podjetje v Franciji. Končni lastnik tako našega kot francoskega podjetja pa je podjetje iz ZDA, ki je delniška družba. V navedenem primeru torej ne poznamo končnih lastnikov, saj delnice ameriškega podjetja kotira na borzi.
- V zakonu je napisano, da razkritja ni potrebno narediti za gospodarske družbe na organiziranem trgu, na katerem morajo v skladu z zakonodajo EU ali primerljivimi mednarodnimi standardi spoštovati zahtevo po razkritju, ki zagotavlja ustrezno preglednost informacij o lastništvu. Kako lahko dokažemo oz. bomo vedeli, da mora naše podjetje spoštovati zahtevo po razkritju, ki zagotavlja ustrezno preglednost informacij o lastništvu. Ali je zadostno, da so končni lastniki razvidni iz letnega poročila?

Ugotavljanje dejanskega lastnika stranke je eden izmed predpisanih ukrepov v okviru običajnega pregleda stranke. Šteje se, da je dejanski lastnik vsaka fizična oseba, ki je končni lastnik stranke ali jo nadzira ali kako drugače obvladuje, ali fizična oseba, v imenu katere se izvaja transakcija. ZPPDFT-1 v 35. členu opredeljuje kriterije, ki jih je potrebno upoštevati pri ugotavljanju dejanskega lastnika

gospodarskega subjekta. Za lažjo ponazoritev določb v zvezi z ugotavljanjem dejanskih lastnikov v nadaljevanju opisujemo nekatere primere, povezane z določbo 35. člena ZPPDFT-1:

- Stranka je pravna oseba, ki je v solasti štirih družbenikov, ki so fizične osebe A (imetnik 30 % deleža), B (imetnik 35 % deleža), C (imetnik 30 % deleža) in D (imetnik 5 % deleža). V tem primeru so dejanski lastniki stranke osebe A, B in C, medtem ko D zaradi tega, ker njegov delež ne presega 25 %, ni dejanski lastnik v tej družbi.

- Stranka je pravna oseba, ki je v solasti treh družbenikov, od katerih sta dva fizični osebi A (imetnik 30 % deleža), B (imetnik 30 % deleža), tretji družbenik pa je pravna oseba C (40 % deleža), ki ima dva družbenika, in sicer fizično osebo D z deležem 40 % ter fizično osebo E z deležem 60 %. V tem primeru so dejanski lastniki stranke fizični osebi A in B, ker njun delež presega 25 %, ter posredno tudi fizična oseba E, ki ima kot večinski lastnik pravne osebe C 40 % delež v stranki.

- Stranka je pravna oseba, ki je v solasti dveh fizičnih oseb A in B, ter dveh pravnih oseb C in D. Fizični osebi A in B imata vsaka 20 % delež, pravna oseba C je imetnik prav tako 20 % deleža, ter pravna oseba D je imetnik 40 % deleža. Nadaljnja členitev kaže, da je pravna oseba C v lasti fizične osebe E v višini 30 % ter fizične osebe A v višini 70 %. Pravna oseba D je v lasti fizične osebe F v višini 40 % ter fizične osebe G v višini 60 %. V tem primeru je dejanski lastnik stranke fizična oseba A, ki ima neposredno 20 % delež v stranki, ter posredno preko obvladovanja pravne osebe C še dodatnih 20 %. Prav tako je dejanski lastnik fizična oseba G, ki ima posredno preko obvladovanja pravne osebe D, v kateri ima 60 % delež, tudi 40 % delež v stranki.

- Stranka je pravna oseba, ki je v solasti treh družbenikov, od katerih sta dva fizični osebi A (imetnik 20 % deleža) in B (imetnik 20 % deleža) ter pravna oseba C z deležem 60 %. Pravna oseba C je v 100 % lasti družbe, ki kotira na borzi. V tem primeru pri stranki ni mogoče ugotoviti dejanskega lastnika, saj A in B nimata dovolj velikega deleža (imata manj od 25 %), pravna oseba C pa ima kot edinega lastnika družbo, ki kotira na borzi, za katero dejanskega lastnika ni potrebno ugotoviti. V tem primeru pride v poštev določba petega odstavka 35. člena ZPPDFT-1, ki določa, da v kolikor ni ugotovljena nobena fizična oseba kot dejanski lastnik – ob pogoju, da so izvedeni vsi možni ukrepi za ugotovitev dejanskega lastnika in ob pogoju, da ne obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma v zvezi s transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi – se za dejanskega lastnika gospodarskega subjekta šteje ena ali več oseb, ki zasedajo položaj poslovodstva.

V kolikor bi bila v zadnjem primeru pravna oseba C nadalje v lasti najmanj ene pravne osebe (za katero ne velja izjema kot za družbe, ki kotirajo na borzi), bi bilo potrebno lastništvo posameznih pravnih oseb v okviru celotne lastniške strukture ugotoviti do zadnjega člena, torej do lastništva fizičnih oseb, da bi na ta način lahko ugotovili morebitno pojavljanje iste fizične osebe kot lastnika več različnih pravnih oseb. Zato je potrebno ne glede na višino lastniškega deleža, ki ga ima posamezna pravna oseba v lastniški strukturi stranke, ugotoviti dejanskega lastnika do nivoja fizičnih oseb, da se lahko ugotovi skupni delež za posamezno fizično osebo glede na vse deleže, delnice, glasovalne oziroma druge pravice, katerih imetnik je ta fizična oseba.

Poudarjamo torej, da mora zavezanec storiti vse potrebno, da ugotovi lastniško in nadzorno sestavo svoje stranke do te mere, da je prepričan o njenem dejanskem lastniku ali dejanskih lastnikih. Šele v primeru, ko kljub vsem izvedenim ukrepom nobena fizična oseba ni ugotovljena kot dejanski lastnik, se lahko zanj šteje oseba, ki zaseda položaj poslovodstva. Dejstvo, da je zavezanec izvedel vse ukrepe, mora biti preverljivo tudi v morebitnem nadzornem postopku.

V vašem prvem primeru kriterij za dejanskega lastnika po višini poslovnega deleža izpolnita obe fizični osebi, ki imata lastništvo v višini 40 %.

V vašem drugem primeru po kriteriju poslovnega deleža nobena oseba ni dejanski lastnik, saj je lastništvo razpršeno. V kolikor dejanskega lastnika ni mogoče ugotoviti niti na podlagi drugih kriterijev iz 35. člena ZPPDFT-1, se uporabi določbo njegovega petega odstavka in kot dejanskega lastnika šteje poslovodstvo.

V vašem tretjem in četrtem primeru je dejanski lastnik fizična oseba iz Nemčije, v kolikor so upoštevane vse okoliščine iz 35. člena ZPPDFT-1.

V petem primeru se dejanskega lastnika lahko določi na podlagi petega odstavka 35. člena ZPPDFT-1.

Glede registra dejanskih lastnikov ZPPDFT-1 v 44. členu določa, da so poslovni subjekti iz 35., 36. in 37. člena ZPPDFT-1 dolžni v register dejanskih lastnikov vpisati podatke o svojem dejanskem lastniku in njihove spremembe v roku 8 dni od vpisa poslovnega subjekta v Poslovni register Slovenije ali davčni register, če niso vpisani v Poslovni register Slovenije, oziroma v roku 8 dni od nastanka spremembe podatkov.

Register vzdržuje in upravlja Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, vpis pa se izvede prek spletnega portala upravljavca registra. Pričakujemo, da bodo poslovni subjekti z vpisovanjem podatkov lahko pričeli v drugi polovici novembra, ko bo spletni portal pri AJPES ustrezno vzpostavljen. Pri tem opozarjamo, da so zaradi narave registra dejanskih lastnikov, ki ni podvržen nobeni presoji podatkov, ki se vanj vpišejo, za pravilnost vpisanih podatkov v celoti odgovorni poslovni subjekti sami. Kršitve določb o ugotavljanju dejanskega lastnika, vzpostavitvi in upravljanju natančne evidence, posredovanju podatkov ter o vpisu v register so sankcionirane z določbo 167. člena ZPPDFT-1, nadzor nad izvajanjem teh določb pa izvaja Urad RS za preprečevanje pranja denarja.

V zvezi z vašim vprašanjem o konkretnem pomenu (ne)posredne udeležbe v kapitalu in obvladujočega položaja pri upravljanju sredstev se strinjamo, da se jih lahko interpretira široko, saj sta v zakonu opredeljena dokaj abstraktno. Razlog za to pa je, da se merila za ugotavljanje dejanskega lastništva nanašajo na zelo različne pravno-organizacijske oblike poslovnih subjektov, tako tistih, ustanovljenih na podlagi slovenskega prava, kot tudi tistih, ustanovljenih na podlagi tujega prava. Pri uporabi posameznih kriterijev je ključno razumevanje pojma dejanskega lastništva kot takega, in sicer gre za tisto fizično osebo (oz. fizične osebe), ki je končni lastnik stranke ali jo nadzira ali kako drugače obvladuje.

V kolikor ima poslovni subjekt enega lastnika s 100 % poslovnim deležem, je ta oseba načeloma dejanski lastnik poslovnega subjekta, v kolikor po drugih kriterijih ne obstaja morebitna druga oseba, ki na kakšen drug način izvaja vpliv na poslovni subjekt, da se lahko smatra, da je dejansko (tudi) ta oseba njen dejanski lastnik (npr. z zagotavljanjem finančnih sredstev). Situacije pri posameznih poslovnih subjektih so lahko zelo različne, zato zakon dopušča različne možnosti in ne zgolj matematični način izračuna poslovnega deleža, čeprav bo v praksi prav ta način najpogosteje prišel v poštev.

27.10.2017

- ZPPDFT-1 v četrtem odstavku 44. člena (register dejanskih lastnikov) predvideva izjemo, ko poslovni subjekti niso dolžni vpisati svojih dejanskih lastnikov v register dejanskih lastnikov pri AJPES in ki velja za gospodarske družbe na organiziranem trgu, na katerem morajo v skladu z zakonodajo Evropske unije ali primerljivimi mednarodnimi standardi spoštovati zahtevo po razkritju, ki zagotavlja ustrezno preglednost informacij o lastništvu. Ali pod navedeno izjemo sodijo tudi banke? Ali lahko pod to izjemo uvrstimo banko, čeprav njene delnice niso uvrščene v trgovanje na organiziranem trgu?

Določba iz četrtega odstavka 44. člena ZPPDFT-1 nanaša na vse gospodarske družbe, katerih delnice kotirajo na organiziranem trgu, na katerem morajo v skladu z zakonodajo Evropske unije ali primerljivimi mednarodnimi standardi spoštovati zahtevo po razkritju, ki zagotavlja ustrezno preglednost informacij o lastništvu. V kolikor je takšna gospodarska družba banka, tudi zanjo velja, da se določbe o ugotavljanju in vpisu podatkov svojega dejanskega lastnika ne uporabljajo.

Glede na vašo navedbo, da delnice banke niso uvrščene v trgovanje na organiziranem trgu, pogoj iz četrtega odstavka 44. člena ZPPDFT-1 ni izpolnjen in se določba o izjemi zato ne more uporabiti, kar pomeni, da mora banka ugotoviti svojega dejanskega lastnika in ga vpisati v register skladno z ZPPDFT-1.

12.10.2017

- Ali so enoosebne družbe z omejeno odgovornostjo, katerih edini lastnik je pravna oseba, zavezane ugotoviti svojega dejanskega lastnika in registrirati lastnike v Register dejanskih lastnikov?

ZPPDFT-1 v 41. členu določa, da morajo poslovni subjekti, vpisani v Poslovni register Slovenije, ugotoviti podatke o svojem dejanskem lastniku ali lastnikih na način, kot je določeno v 35. in 36. členu zakona, pri tem pa šesti odstavek istega člena določa poslovne subjekte, za katere se določbe 41. člena ne uporabljajo, med drugimi tudi enoosebne družbe z omejeno odgovornostjo. Nadalje ZPPDFT-1 v 44. členu določa tudi obveznost poslovnih subjektov, da podatke o svojem dejanskem lastniku vpišejo v register, pri tem pa zakon določa izjeme, med drugimi ponovno enoosebne družbe z omejeno odgovornostjo.

Pri tem bi radi opozorili, da so iz obveznosti ugotavljanja in vpisa podatkov o svojem dejanskem lastniku poleg samostojnih podjetnikov posameznikov, posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost, neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov izvzete tudi enoosebne družbe z omejeno odgovornostjo, pri čemer se skladno z določbo 39. člena ta pojem razlaga na način, da sem štejejo tiste enoosebne družbe z omejeno odgovornostjo, pri katerih je fizična oseba edini družbenik in hkrati njen edini zastopnik.

Neenotnost pojma enoosebnih družb z omejeno odgovornostjo zaradi različne dikcije v 39. členu ZPPDFT-1 ter v 41. oz. 44. členu, ki pa se po mnenju Urada RS za preprečevanje pranja denarja razlaga na način, kot je opredeljeno v 39. členu, bo upoštevana oziroma obravnavana ob spremembi zakona tako, da bo dikcija popravljena v 41. in 44. členu.

Ob upoštevanju zgoraj navedenega je enoosebna družba, katere edini družbenik je pravna oseba, dolžna postopati v skladu z 41. in 44. členom ZPPDFT-1 ter ugotoviti svojega dejanskega lastnika (ki je lahko le fizična oseba) in ga vpisati v register.

10.10.2017

- Ali mora banka v primeru, ko je lastnica naše stranke družba, ki kotira na organiziranem trgu, izvesti celoten postopek ugotavljanja dejanskega lastništva s pridobitvijo zahtevanih podatkov in dokumentacije po celotni lastniški strukturi (tudi za družbo lastnico, ki kotira na organiziranem trgu) oziroma koga naj banka v takšnem primeru upošteva kot dejanskega lastnika svoje stranke (npr. zakonitega zastopnika stranke ali zakonitega zastopnika družbe lastnice). Kaj pa v primeru, da je družba, ki kotira na organiziranem trgu samo delna lastnica naše stranke? Ali se v tem primeru postopek oziroma določitev dejanskega lastnika v čem spremeni?

Zavezanec ni dolžan pridobiti podatkov o dejanskem lastniku, če njegova stranka (in ne družba, ki je lastnica te stranke) izpolnjuje kriterije iz tretjega odstavka 43. člena ZPPDFT-1. V primeru, ko je lastnica vaše stranke družba, ki kotira na organiziranem trgu, morate kot zavezanec razumeti nadaljnjo lastniško strukturo te lastnice tako, da glede na tveganje pranja denarja ali financiranja terorizma, ki ste mu kot zavezanec izpostavljeni pri poslovanju s konkretno stranko, pridobljene podatke preverite v taki meri, da poznate lastniško in nadzorno sestavo svoje konkretne stranke ter ste prepričani, da veste, kdo so dejanski lastniki vaše konkretne stranke. V kolikor ne obstajajo druge okoliščine, ki bi nakazovale na drugačno postopanje po 35. členu, lahko v takih primerih kot dejanskega lastnika štejete poslovodstvo svoje stranke.

ZPPDFT-1 namreč v petem in šestem odstavku 35. člena uvaja novost za primere, ko ni mogoče ugotoviti dejanskega lastnika ali če obstaja kakršenkoli dvom, da je fizična oseba dejanski lastnik. V takih primerih se za dejanskega lastnika šteje ena ali več oseb, ki zasedajo položaj poslovodstva, pri čemer se položaj poslovodstva nanaša na stranko samo, ne pa na lastnika te stranke. Navedeno

pomeni, da v tem primeru zavezanec za dejanskega lastnika šteje zakonitega zastopnika stranke, ne pa zakonitega zastopnika družbe lastnice, v kolikor kakršne koli drugačne okoliščine ne nakazujejo na uporabo drugih določb 35. člena ZPPDFT-1. Pri tem pa gre opozoriti, da navedena zakonska domneva iz petega odstavka 35. člena ZPPDFT-1 pride v poštev šele takrat, ko je zavezanec predhodno izčrpal vse razpoložljive možnosti ugotavljanja dejanskega lastnika, hkrati pa v zvezi s transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi niso podani razlogi za sum pranja denarja in financiranja terorizma.

Za primere, ko je družba, ki kotira na organiziranem trgu, samo delna lastnica stranke zavezanca, ZPPDFT-1 glede postopka ugotavljanja dejanskega lastnika ne predvideva nobenih posebnosti, kar pomeni, da tudi v tem primeru pridejo v poštev kriteriji, opredeljeni v 35. členu ZPPDFT-1, ter obveznost preverjanja pridobljenih podatkov v taki meri, da je zavezancu poznana lastniška in nadzorna sestava svoje stranke ter da je prepričan, da ve, kdo so dejanski lastniki njegove stranke.

9.10.2017

- V okviru izvajanja ukrepov pregleda stranke za našo stranko – pravno osebo, smo pri ugotavljanju dejanskega lastništva ugotovili, da družba, ki je lastnica pravne osebe, kotira na borzi v Švici. Skladno z navedenim vas naprošamo za mnenje, ali je za navedeno pravno osebo potrebno ugotavljanje dejanskega lastnika, oziroma za mnenje, ali je Švica država, v kateri morajo v skladu z zakonodajo Evropske unije ali primerljivimi mednarodnimi standardi spoštovati zahtevo po razkritju, ki zagotavlja ustrezno preglednost informacij o lastništvu (skladno s tretjim odstavkom 43. člena ZPPDFT-1)?

V skladu s prvim odstavkom 43. člena ZPPDFT-1 mora zavezanec ugotoviti dejanskega lastnika vsake svoje stranke, na način, da ugotovi z ZPPDFT-1 določene podatke ter pridobljene podatke preveri v taki meri, da pozna lastniško in nadzorno sestavo stranke ter je prepričan da ve, kdo je dejanski lastnik stranke. Navedeno pa upošteva tretji odstavek 43. člena ZPPDFT-1 ne pride v poštev, kadar je stranka zavezanca poslovni subjekt, ki je gospodarska družba na organiziranem trgu, na katerem mora v skladu z zakonodajo Evropske unije ali primerljivimi mednarodnimi standardi spoštovati zahtevo po razkritju, ki zagotavlja ustrezno preglednost informacij o lastništvu. Šteje se namreč, da je ob izpolnjevanju navedenih pogojev dosežen dovolj visok standard transparentnosti lastništva.

Navedeno pomeni, da zavezanec ni dolžan pridobiti podatkov o dejanskem lastniku, če njegova stranka (in ne družba, ki je lastnica te stranke) izpolnjuje kriterije iz tretjega odstavka 43. člena ZPPDFT-1 (npr. da je stranka zavezanca pravna oseba, ki kotira na organiziranem trgu). V primeru, ki ga navajate, mora zavezanec ugotoviti dejanskega lastnika stranke – pravne osebe, saj navedeni kriteriji niso izpolnjeni glede same stranke, ampak glede njene lastnice.

29.8.2017

- Naprošamo vas za mnenje glede ugotavljanja dejanskega lastnika v primeru gospodarskega subjekta, ki je v 100% lasti proračunskega uporabnika (npr. podjetje A, ki je v 100% lasti občine). Ali se v tem primeru kot dejanskega lastnika upošteva zakonitega zastopnika/poslovodstvo podjetja A ali zakonitega zastopnika občine lastnice?

ZPPDFT-1 v 35. členu opredeljuje kriterije, ki jih morajo zavezanci upoštevati pri ugotavljanju dejanskega lastnika gospodarskega subjekta. Pri tem poleg pokazatelja lastništva (več kot 25 odstotkov poslovnega deleža, glasovalnih ali drugih pravic ali lastništvo 25 odstotkov in ene delnice) ZPPDFT-1 vsebuje možnost ugotavljanja lastnika tudi na podlagi drugih načinov nadzora. Tako se na podlagi četrtega odstavka 35. člena ZPPDFT-1 fizična oseba, ki ima obvladujoč položaj pri upravljanju

sredstev gospodarskega subjekta ali ki na drug način nadzoruje, usmerja ali bistveno vpliva na odločitve posloводства gospodarskega subjekta, lahko določi tudi na podlagi pogojev, ki jih mora gospodarski subjekt, ki obvladuje eno ali več odvisnih družb, upoštevati pri pripravi letnega konsolidiranega poročila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15 in 15/17). Nadalje zavezanec ob upoštevanju prvega odstavka 43. člena ZPPDFT-1 pri ugotavljanju dejanskega lastnika pridobljene podatke preveri v taki meri, da pozna lastniško in nadzorno sestavo stranke ter je prepričan, da ve, kdo so dejanski lastniki stranke.

ZPPDFT-1 v petem odstavku 35. člena uvaja novost za primere, ko ni mogoče ugotoviti dejanskega lastnika ali če obstaja kakršenkoli dvom, da je fizična oseba dejanski lastnik. V takih primerih se za dejanskega lastnika šteje ena ali več oseb, ki zasedajo položaj posloводства, pri čemer se položaj posloводства nanaša na stranko samo, ne pa na lastnika te stranke. Navedeno pomeni, da v primeru, ko je gospodarski subjekt v 100 % lasti proračunskega uporabnika (npr. podjetje A, ki je v 100 % lasti občine) se za dejanskega lastnika šteje zakoniti zastopnik oziroma posloводство tega podjetja (ne pa občine), v kolikor kakršne koli drugačne okoliščine ne nakazujejo na uporabo drugih določb 35. člena ZPPDFT-1. Pri tem pa gre opozoriti, da navedena zakonska domneva pride v poštev šele takrat, ko je zavezanec predhodno izčrpal vse razpoložljive možnosti ugotavljanja dejanskega lastnika, hkrati pa v zvezi s transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi niso podani razlogi za sum pranja denarja in financiranja terorizma.

8.8.2017

- Poslovni subjekti, vpisani v Poslovni register Slovenije, morajo ugotoviti podatke o svojem dejanskem lastniku do 19.11.2017, do 19.01.2018 pa so jih dolžni vpisati v register dejanskih lastnikov. Skladno z navedenim vas prosimo za informacijo ali morajo poslovni subjekti ugotoviti le lastništva oseb, katerih poslovni delež je več kot 25 % ali morajo ugotoviti lastništvo za vse osebe, tudi tiste, katere imajo poslovni delež manjši kot 25 %.

ZPPDFT-1 v 35. členu opredeljuje kriterije, ki jih je potrebno upoštevati pri ugotavljanju dejanskega lastnika gospodarskega subjekta. Pri tem poleg pokazatelja lastništva (več kot 25 odstotkov poslovnega deleža, glasovalnih ali drugih pravic ali lastništvo 25 odstotkov in ene delnice) ZPPDFT-1 vsebuje možnost ugotavljanja lastnika tudi na podlagi drugih načinov nadzora. Tako se na podlagi četrtega odstavka 35. člena ZPPDFT-1 fizična oseba, ki ima obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev gospodarskega subjekta ali ki na drug način nadzoruje, usmerja ali bistveno vpliva na odločitve posloводства gospodarskega subjekta, lahko določi tudi na podlagi pogojev, ki jih mora gospodarski subjekt, ki obvladuje eno ali več odvisnih družb, upoštevati pri pripravi letnega konsolidiranega poročila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15 in 15/17).

ZPPDFT-1 v petem odstavku 35. člena uvaja novost za primere, ko ni mogoče ugotoviti dejanskega lastnika ali če obstaja kakršenkoli dvom, da je fizična oseba dejanski lastnik. V takih primerih se za dejanskega lastnika šteje ena ali več oseb, ki zasedajo položaj posloводства, pri čemer se položaj posloводства nanaša na stranko samo, ne pa na lastnika te stranke. Pri tem pa gre opozoriti, da navedena zakonska domneva pride v poštev ob pogoju, da je poslovni subjekt predhodno izčrpal vse razpoložljive možnosti ugotavljanja dejanskega lastnika, hkrati pa v zvezi s transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi niso podani razlogi za sum pranja denarja in financiranja terorizma. Naj poudarimo, da odgovornost ugotovitve in vpisa podatkov o dejanskem lastniku nosijo poslovni subjekti sami, za kar je v 167. členu ZPPDFT-1 predpisana tudi globa.

Ob upoštevanju zgoraj navedenega je dejanski lastnik gospodarskega subjekta po ZPPDFT-1 lahko tudi fizična oseba z manj kot 25 odstotkov poslovnega deleža, glasovalnih ali drugih pravic, kot to predpisuje drugi odstavek 35. člena ZPPDFT-1.

1.8.2017

- Poslovno razmerje sklepa družba pri kateri zavezanec, po pregledu celotne lastniške verige in pregledu vseh izpisov iz sodnega registra (KYC postopek) ugotovi da je obvladujoča družba družbe, ki sklepa poslovno razmerje z nami, v 100 % lasti druge države. Kdo se v zgoraj opisanem primeru šteje za dejanskega lastnika te družbe, ki sklepa poslovno razmerje za nami?

ZPPDFT-1 v 35. členu opredeljuje kriterije, ki jih morajo zavezanci upoštevati pri ugotavljanju dejanskega lastnika gospodarskega subjekta. Pri tem poleg pokazatelja lastništva (več kot 25 odstotkov poslovnega deleža, glasovalnih ali drugih pravic ali lastništvo 25 odstotkov in ene delnice) ZPPDFT-1 vsebuje možnost ugotavljanja lastnika tudi na podlagi drugih načinov nadzora. Tako se na podlagi četrtega odstavka 35. člena ZPPDFT-1 fizična oseba, ki ima obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev gospodarskega subjekta ali ki na drug način nadzoruje, usmerja ali bistveno vpliva na odločitve posloводства gospodarskega subjekta, lahko določi tudi na podlagi pogojev, ki jih mora gospodarski subjekt, ki obvladuje eno ali več odvisnih družb, upoštevati pri pripravi letnega konsolidiranega poročila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15 in 15/17).

ZPPDFT-1 v petem odstavku 35. člena uvaja novost za primere, ko ni mogoče ugotoviti dejanskega lastnika ali če obstaja kakršenkoli dvom, da je fizična oseba dejanski lastnik. V takih primerih se za dejanskega lastnika šteje ena ali več oseb, ki zasedajo položaj posloводства, pri čemer se položaj posloводства nanaša na stranko samo, ne pa na lastnika te stranke. Pri tem pa gre opozoriti, da navedena zakonska domneva pride v poštev šele takrat, ko je zavezanec predhodno izčrpal vse razpoložljive možnosti ugotavljanja dejanskega lastnika, hkrati pa v zvezi s transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi niso podani razlogi za sum pranja denarja in financiranja terorizma.

25.7.2017

- Ali je poslovni subjekt, ki je dolžan ugotoviti dejanskega lastnika, tudi podružnica družbe iz tujine oziroma iz druge države članice?

Na podlagi prvega odstavka 41. člena ZPPDFT-1 morajo poslovni subjekti iz 35. in 36. člena ZPPDFT-1 vpisani v Poslovni register Slovenije, ugotoviti podatke o svojem dejanskem lastniku ali lastnikih na način, kot je določeno v 35. in 36. členu ZPPDFT-1. Menimo, da je podružnice možno umestiti v kontekst 35. člena ZPPDFT-1, saj so podružnice pravno samostojne, pravila in postopki za ustanovitev so enaki, kot za ustanovitev podjetja, prav tako pa morajo delovati v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah.

V zvezi z navedenim je podružnica družbe iz tujine dolžna ugotoviti dejanskega lastnika, ter podatke v skladu s 44. členom ZPPDFT-1 vpisati v register dejanskih lastnikov.

4. Vpis podatkov v primeru zadruga

18.12.2017

- Smo kmetijska zadruga, ki ima 500 članov. Vsak član ima vplačan 1 članski delež (deleži so isti), tako da nima nihče več kot 25 % deleža. Se mora zadruga vpisati v RDL in navesti vse člane, kljub temu, da nima nihče več kot 25 %?

Način ugotavljanja dejanskega lastnika je za različne poslovne subjekte različno urejen. V primeru **zadruga** je po našem mnenju, ob izvedbi vseh ukrepov za ugotovitev dejanskega lastnika, najbolj smiselno upoštevati peti odstavek 35. člena ZPPDFT-1 in kot dejanskega lastnika šteti eno ali več oseb, ki zasedajo položaj poslovodstva.

Ker Zakon o združenjih (Uradni list RS št. 97/09 – UPB) definira pojem poslovodstva samo v primeru evropske zadruga, je tako potrebno upoštevati določbo 10. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS št. 65/09 s spremembami) ter kot poslovodstvo šteti organe in osebe, ki so po tem zakonu ali po aktih družbe pooblašteni, da vodijo njene posle.

Kot dejanskega lastnika je torej potrebno vpisati tisto osebo, ki dejansko vodi posle zadruga.

5. Vpis podatkov v primeru društev, zvez, gospodarsko interesnih združenjih ipd.

20.12.2017

- Iz 36. člena ZPPDFT-1 je razumeti, da se za društva kot dejanskega lastnika upošteva fizično osebo, ki zastopa društvo. Glede na to, da je zastopnik društva vpisan v Register društev pri upravni enoti ter v podatke društva, ki jih že sedaj vodi Ajpes – ali ne bi bilo možno, da bi se tudi Register dejanskih lastnikov avtomatsko napajal iz teh virov?

Kljub temu, da je zastopnik društva vpisan že v Register društev pri upravni enoti ter pri Ajpes, so poslovni subjekti iz 35. in 36. člena ZPPDFT-1, kamor se uvršča tudi društvo, skladno s tretjim odstavkom 44. člena ZPPDFT-1 dolžni v register dejanskih lastnikov vpisati podatke o svojem dejanskem lastniku in njihove spremembe v roku osmih dni od vpisa poslovnega subjekta v Poslovni register Slovenije ali davčni register, če niso vpisani v Poslovni register Slovenije, oziroma v roku osmih dni od nastanka spremembe podatkov. Določeni podatki o poslovnih subjektih ter določeni osebni podatki o dejanskem lastniku se sicer ob vpisu v Register dejanskih lastnikov upoštevajo četrti in peti odstavek 45. člena ZPPDFT-1 samodejno pridobijo iz drugih registrov (Poslovnega registra Slovenije, davčnega registra, Centralnega registra prebivalstva). Prav tako Ajpes v skladu s 3. členom Pravilnika o vzpostavitvi, vzdrževanju in upravljanju Registra dejanskih lastnikov (Uradni list RS, št. 66/17) dnevno zagotavlja točnost in ažurnost podatkov v registru dejanskih lastnikov s povezovanjem z navedenimi registri). Navedeno pa ne vpliva na obveznost poslovnih subjektov, da v Register dejanskih lastnikov v skladu s tretjim odstavkom 44. člena ZPPDFT-1 vpišejo zahtevane podatke.

18.12.2017

- Koga se vpiše kot dejanskega lastnika gasilske zveze, ki so jo po statutu ustanovile njene članice in sicer prostovoljna gasilska društva. Po statutu gasilsko zvezo vodi upravni odbor, ki sprejema vse odločitve v zvezi z materialnim poslovanjem gasilske zveze z večino glasov članov upravnega odbora.

ZPPDFT-1 v prvem odstavku 36. člena določa, da se kot dejanski lastnik **društva**, zavoda, politične stranke, sindikata, verske skupnosti ali drugega poslovnega subjekta, v katerem ni možna udeležba pri upravljanju na podlagi poslovnega deleža, delnice ali udeležbe v kapitalu, šteje vsaka fizična oseba, ki zastopa takšen subjekt.

Glede na navedeno pravno podlago, boste za vaše društvo oz. Gasilsko zvezo v register vpisal podatke o dejanskem lastniku glede vsake fizične osebe, ki zastopa društvo oziroma zvezo.

18.12.2017

- Ali pod opredelitev iz prvega odstavka 36. člena ZPPDFT-1: »drugega poslovnega subjekta, v katerem ni možna udeležba pri upravljanju na podlagi poslovnega deleža, delnice ali udeležbe v kapitalu, se v tem zakonu šteje vsaka fizična oseba, ki zastopa takšen subjekt.« spada tudi gospodarsko interesno združenje, ki ni eksplicitno navedeno v relevantnem členu?

ZPPDFT-1 v prvem odstavku 36. člena določa, da se kot dejanski lastnik društva, zavoda, politične stranke, sindikata, verske skupnosti ali drugega poslovnega subjekta, v katerem ni možna udeležba pri upravljanju na podlagi poslovnega deleža, delnice ali udeležbe v kapitalu, šteje vsaka fizična oseba, ki zastopa takšen subjekt.

Pod definicijo »drugega poslovnega subjekta, v katerem ni možna udeležba pri upravljanju na podlagi poslovnega deleža, delnice ali udeležbe v kapitalu...«, sodi tudi gospodarsko interesno združenje.

Pri tem bi želeli pojasniti, da so v prvem odstavku 36. člena ZPPDFT-1 najprej primeroma konkretno naštetih nekateri poslovni subjekti, nato pa je dodano besedilo »ali drugega poslovnega subjekta, v katerem ni možna udeležba pri upravljanju na podlagi poslovnega deleža, delnice ali udeležbe v kapitalu«, s čimer so zajeti še vsi ostali, ki niso eksplicitno navedeni.

18.12.2017

- Kako ugotovimo dejanskega lastnika stranke, ki je Gospodarsko interesno združenje (GIZ) – oz. koga vpišemo kot dejanskega lastnika?

V zvezi z vpisom dejanskega lastnika Gospodarskega interesnega združenja vam pojasnujemo, da ZPPDFT-1 v prvem odstavku 36. člena določa, da se kot dejanski lastnik društva, zavoda, politične stranke, sindikata, verske skupnosti ali drugega poslovnega subjekta, v katerem ni možna udeležba pri upravljanju na podlagi poslovnega deleža, delnice ali udeležbe v kapitalu, šteje vsaka fizična oseba, ki zastopa takšen subjekt.

7.11.2017

- Po ZPPDFT-1 moramo do 19. 11. 2017 v Register dejanskih lastnikov vpisati podatke o dejanskih lastnikih. Glede na to, da smo društvo, ki nima lastnikov kot takih, nas zanima, katere podatke moramo vpisati v Register dejanskih lastnikov.

V zvezi z ugotavljanjem in vpisom podatkov o dejanskih lastnikih v register ZPPDFT-1 v 176. členu določa obveznost poslovnih subjektov, da v enem letu od uveljavitve ZPPDFT-1 (to je do 19.11.2017) ugotovijo podatke o svojem dejanskem lastniku oziroma lastnikih v skladu z 41. členom ZPPDFT-1. Najkasneje do 19.1.2018 pa morajo te podatke vpisati v register.

ZPPDFT-1 v točki a) prvega odstavka 45. člena določa, da se v register vpišejo naslednji podatki o poslovnem subjektu: firma, naslov, sedež, matična in davčna številka, datum vpisa in izbrisa poslovnega subjekta, kar velja za poslovne subjekte, ki so vpisani v Poslovni register Slovenije, v primeru, ko poslovni subjekti niso vpisani v Poslovni register Slovenije, pa so predmet vpisa naslednji podatki: firma, naslov, sedež, davčna številka, datum vpisa in izbrisa iz davčnega registra.

ZPPDFT-1 v točki b) prvega odstavka 45. člena nadalje določa, da se v register vpišejo naslednji podatki o dejanskem lastniku: osebno ime, naslov stalnega in začasnega prebivališča, datum rojstva, davčna številka, državljanstvo, višina lastniškega deleža ali drug način nadzora ter datum vpisa in izbrisa dejanskega lastnika iz registra.

Poslovni subjekti morajo vzpostaviti in upravljati natančno evidenco podatkov o svojih dejanskih lastnikih, šestnajsti odstavek 137. člena ZPPDFT-1 pa v zvezi s tem določa, da mora evidenca

vsebovati naslednje podatke: osebno ime, naslov stalnega in začasnega prebivališča, datum rojstva, državljanstvo, višina lastniškega deleža ali drug način nadzora.

Kot izhaja iz vašega elektronskega sporočila, ima v konkretnem primeru poslovni subjekt, ki je zavezan ugotoviti in vpisati podatke o svojem dejanskem lastniku, statusu društva. V tem primeru pride v poštev določba prvega odstavka 36. člena ZPPDFT-1, ki določa, da se za dejanskega lastnika subjekta, v katerem ni možna udeležba pri upravljanju na podlagi poslovnega deleža, delnice ali udeležbe v kapitalu, šteje vsaka fizična oseba, ki zastopa takšen subjekt.

Glede na navedeno pravno podlago in zakonsko določen nabor podatkov, ki se vpisuje v register, bo društvo v register vpisalo podatke o dejanskem lastniku glede vsake fizične osebe, ki zastopa to društvo, prav tako pa tudi zgoraj navedene podatke, ki se nanašajo na poslovni subjekt sam.

6. Vpis v primeru podjetij v stečaju

8.1.2018

- Ali je pri družbah, ki so v stečaju, najprimernejši vpis načina »poslovodstvo«, pri čemer se vpiše stečajnega upravitelja?

ZPPDFT-1 v petem in šestem odstavku 35. člena ureja primere, ko ni mogoče ugotoviti dejanskega lastnika ali če obstaja kakršenkoli dvom, da je fizična oseba dejanski lastnik. V takih primerih se za dejanskega lastnika šteje ena ali več oseb, ki zasedajo položaj poslovodstva, pri čemer se položaj poslovodstva nanaša na stranko samo, ne pa na lastnika te stranke. Pri tem pa gre opozoriti, da navedena zakonska domneva pride v poštev šele takrat, ko je zavezanec predhodno izčrpal vse razpoložljive možnosti ugotavljanja dejanskega lastnika, hkrati pa v zvezi s transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi niso podani razlogi za sum pranja denarja in financiranja terorizma.

Glede na zgoraj navedeno menimo, da pri družbah, ki so v stečaju, lahko postopate na podlagi petega odstavka 35. člena in sebe kot stečajnega upravitelja navedete kot poslovodstvo.

5.1.2018

- Ali je potrebno poročati v register dejanskih lastnikov tudi insolventna podjetja in ali to poroča stečajni upravitelj?

ZPPDFT-1 v prvem odstavku 41. člena določa, da morajo poslovni subjekti iz 35. in 36. člena ZPPDFT-1, vpisani v Poslovni register Slovenije, ugotoviti podatke o svojem dejanskem lastniku ali lastnikih na način, kot je določeno v 35. in 36. členu ZPPDFT-1. V petem odstavku 41. člena pa je določeno, da mora v primeru prenehanja poslovnega subjekta iz prvega in drugega odstavka tega člena sodišče oziroma organ, ki vodi postopek prenehanja ali statusno spremembo poslovnega subjekta brez znanega naslednika, pred prenehanjem poslovnega subjekta odrediti, da bo zagotovljena hramba podatkov o dejanskih lastnikih.

Nadalje tretji odstavek 44. člena ZPPDFT-1 določa, da so poslovni subjekti dolžni v register vpisati podatke o svojem dejanskem lastniku in njihove spremembe v roku osmih dni od vpisa poslovnega registra subjekta v Poslovni register Slovenije ali davčni register, če niso vpisani v Poslovni register Slovenije, oziroma v roku osmih dni od nastanka spremembe podatkov. Podatke o dejanskem lastniku pa so poslovni subjekti v skladu s 176. členom ZPPDFT-1 dolžni vpisati v register najkasneje do 19.1.2018.

Izjeme za vpis v register dejanskih lastnikov, ki se nanašajo na določene poslovne subjekte, so taksativno našteje v ZPPDFT-1 v šestem in sedmem odstavku 41. člena v povezavi z 39. členom

ZPPDFT-1. Med temi izjemami pa niso navedena podjetja, pri katerih je začel stečajni postopek po določbah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (v nadaljevanju: ZFPPIPP).

Glede na zgoraj navedeno pravno podlago menimo, da so podjetja, glede katerih je začel stečajni postopek in ki do 19.1.2018 niso izbrisana iz Poslovnega registra Slovenije, izbris pa se izvede po uradni dolžnosti na podlagi pravnomočnega sklepa o končanju stečajnega postopka na podlagi 377. ZFPPIPP, **dolžna** vpisati svojega dejanskega lastnika v register.

Vpis podatkov se izvede preko spletne aplikacije upravljavca registra, to je Agencije RS za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju: AJPES). Podatke za vpis v register za posamezni poslovni subjekt pa v skladu z drugim odstavkom 4. člena Pravilnika o vzpostavitvi, vzdrževanju in upravljanju Registra dejanskih lastnikov (Uradni list RS, št. 66/17) posreduje njegov zakoniti zastopnik ali druga oseba, ki jo zastopnik za to pooblasti prek podsistema portala AJPES. Ker v skladu s 245. členom ZFPPIPP, z začetkom stečajnega postopka prenehajo pooblastila dolžnikovih zastopnikov, prokuristov in drugih pooblaščenecv za zastopanje dolžnika, stečajni upravitelj pa pridobi pooblastila za zastopanje stečajnega dolžnika in vodenje njegovih poslov menimo, da vpis podatkov v register dejanskih lastnikov za insolventno podjetje izvede stečajni upravitelj kot njegov zastopnik oz. druga oseba, ki jo zastopnik (stečajni upravitelj) za to pooblasti prek podsistema portala AJPES.

Pri tem še opozarjamo, da se za ugotavljanje dejanskih lastnikov pri gospodarskih subjektih upoštevajo določbe 35. člena ZPPDFT-1, ki v petem odstavku omogoča tudi vpis posloводства, ko se dejanskega lastnika po drugih določbah ne da ugotoviti, posloводство v času trajanja stečajnega postopka pa predstavlja stečajni upravitelj.

7. Posebnost glede skupnosti lastnikov stanovanj

22.12.2017

- Kako se v register dejankih lastnikov vpisuje skupnost lastnikov stanovanj?

Skupnost lastnikov je urejena v Stanovanjskem zakonu (Uradni list RS, št. 69/03, 18/04 – ZVKSES, 47/06 – ZEN, 45/08 – ZVEtL, 57/08, 62/10 – ZUPJS, 56/11 – odl. US, 87/11, 40/12 – ZUJF, 14/17 – odl. US in 27/17) kot posebna pravna oseba, ki je osnovana na sklepu etažnih lastnikov, da se za upravljanje z večstanovanjsko stavbo ustanovi skupnost lastnikov kot pravna oseba. Da gre za takšno vrsto pravne osebe, je razvidno že iz njenega imena, ki sme biti sestavljeno samo iz besedne zveze "Skupnost lastnikov", ki se ji doda naslov večstanovanjske stavbe. Pravna sposobnost skupnosti lastnikov se nanaša izključno na sklepanje poslov upravljanja te večstanovanjske stavbe in druge dejavnosti ne sme opravljati, njeno premoženje pa sestavljajo zgolj denarna sredstva na računu, ki jih plačujejo člani iz naslova upravljanja večstanovanjske stavbe in plačil v rezervni sklad. Glede na zakonsko urejenost te vrste pravnih oseb in omejitve v zvezi z njeno ustanovitvijo in opravljanjem dejavnosti, menimo, da Skupnosti lastnikov niso poslovni subjekti, ki so zavezani k vpisu podatkov v Register dejanskih lastnikov.

8. Vpis podatkov o nerezidentu kot dejanskemu lastniku

20.12.2017

- Kaj narediti pri vpisu podatkov v Register dejanskih lastnikov v primeru, kadar je dejanski lastnik nerezident in mu davčna številka ni bila dodeljena?

ZPPDFT-1 v b) točki prvega odstavka 45. člena določa nabor podatkov o dejanskem lastniku, ki jih morajo poslovni subjekti iz 35. člena ZPPDFT-1 (gospodarski subjekti) in iz 36. člena ZPPDFT-1 (subjekti, ki nimajo poslovnih deležev) vpisati v register. Skladno z navedeno zakonsko določbo se v register poleg osebnega imena, naslova stalnega in začasnega prebivališča, datuma rojstva, državljanstva, višine lastniškega deleža ali drugega načina nadzora, datuma vpisa in izbrisa dejanskega lastnika iz registra, vpiše tudi davčna številka.

V zvezi s tem gre pojasniti, da v primeru, ko je dejanski lastnik nerezident in mu davčna številka ni bila dodeljena, poslovni subjekt davčne številke ne vpiše. Navedeno smiselno izhaja iz sedemnajstega odstavka 137. člena ZPPDFT-1, ki za primere, ko je dejanski lastnik nerezident in mu davčna številka ni bila dodeljena določa, da evidence iz 136. člena ZPPDFT-1 (kamor sodi tudi evidenca podatkov o dejanskih lastnikih, ki jo upravljajo poslovni subjekti), ne obsegajo podatka o matični ali davčni številki.

V zvezi z navedenim tudi Pravilnik o vzpostavitvi, vzdrževanju in upravljanju Registra dejanskih lastnikov (Uradni list RS, št. 66/17, v nadaljevanju: Pravilnik), ki je bil sprejet na podlagi 45. člena ZPPDFT-1, v 5. členu določa način vpisa podatkov o dejanskih lastnikih v register. V tretjem odstavku 5. člena Pravilnika je določeno, da se v primeru, ko tak dejanski lastnik nima davčne številke, v register vpiše druga identifikacijska oznaka za fizične osebe, ki se uporablja v rezidenčni državi dejanskega lastnika.

V kolikor torej za svojega dejanskega lastnika, ki je nerezident, davčne številke ne morete pridobiti, ker mu v matični državi ni bila dodeljena, boste v register vpisali drugo identifikacijsko oznako za fizične osebe, ki se uporablja v rezidenčni državi dejanskega lastnika.